муқəддəс китап

Инҗил

Луқа

ИНҖИЛ ЛУҚА

Муқәддәс Китап - Йеңи Әһдә (Инҗил)
3-қисим

1950-жилидики «Муқәддәс Китап»ниң
уйғурчә тәрҗимиси
һазирқи заман уйғур тилиға
өзгәртилди

2013
Дәсләпки нусха

www.dunyaningnuri.com

ИНҖИЛ ЛУҚА

Муқәддимә

1 [1,2] Баштин өз көзлири билән көрүп сөзниң хизмәткарлири болғанлар бизгә
билдүргинидәк, толилар бизниң аримизда чоқум ишәшлик дәп қаралған
ишларниң баянини пүтүшкә киришкәч, [3] мән һәм баштин барчисини
диққәт билән тәптиш қилип, тәртип билән пүтүшни мунасип көрдүм, әй
әзиз Теофилос. [4] Саңа тәлим берилгән сөзниң растлиқини билгәйсән дәп
шундақ қилдим.

Закария вә Елизабет

[5] Йәһудийәниң падишаһи Һиродәсниң күнлиридә Абияниң қисмидин
Зәкәрия дәп аталған бир каһин бар еди. Униң хотуни Һарунниң қизлиридин
болуп, Елизабет дәп аталған еди. [6] Һәр иккилиси Худаниң алдида адил
болуп, Худаниң һәммә әмирлиридә вә әһкамида әйипсиз йүрәтти. [7] Уларниң
балилири йоқ еди, чүнки Елизабет туғмас еди вә һәр иккилисиниң йеши бир
йәргә берип қалған еди.
[8] Вәқә болдики, у өз қисминиң нөвитидә Худаниң һозурида каһинлиқ
қилғинида, [9] каһинлиқ рәсмийчә Худавәндиниң бәйтигә кирип хушбуй
исриқ көйдүрмәк чеки униңға чиқти. [10] Хәлиқниң барчә җамаити
хушбуй исриқ қурбанлиқиниң вақтида ташқири туруп дуа қиливататти.
[11] Худавәндиниң бир пәриштиси хушбуй исриқ қурбангаһиниң оң тәрипидә
турғини униңға көрүнди. [12] Зәкәрия уни көргәндә ходуқуп қорқунучқа
чүшти. [13] Амма пәриштә униңға ейтти: «Әй Зәкәрия, қорқмиғин, чүнки
дуайиң иҗабәт қилинди вә хотунуң Елизабет саңа бир оғул туғиду вә
униң исмини Юһанна дәп атайсән. [14] Саңа хушлуқ вә хошаллиқ болиду вә
тола киши униң туғулушиға хуш болиду. [15] Чүнки у өзи Худавәндиниң
алдида улуқ болуп, шараб вә мәст ичкүлүк ичмәй, анисиниң қосиқидики
вақтидин тартип Муқәддәс Роһтин толтирилиду. [16] У бәни-Исраилдин
тола кишини уларниң Тәңриси Худавәндигә яндуруп, [17] атиларниң
көңүллирини балиларға вә исянчиларни адилларниң пикригә яндуруп,
Худавәндигә һазир турғидәк бир хәлиқ тәйяр қилғили Елиясниң роһи вә
қуввити билән униң алдида бариду». [18] Зәкәрия пәриштигә ейтти: «Буни
қәйәрдин биләй, чүнки мән өзәм қеридурмән вә хотунумниң йешиму
бир йәргә берип қалған». [19] Пәриштә җавап берип униңға ейтти: «Мән

Худаниң алдида туридиған Җәбраилдурмән вә саңа сөз қилип бу хуш хәвәрни саңа бәргили әвәтилдим. [20] Мана өз вақтида беҗа кәлтүрүлидиған сөзлиримгә ишәнмигиниң үчүн тилиң тутулуп, бу вәқә болидиған күнгичә сөзлийәлмәйсән». [21] Хәлиқ Зәкәрияни күтүп туруп, бәйттә һаял болғиниға һәйран болди. [22] Амма у чиққанда уларға сөзлийәлмиди вә улар униң бәйттә бир роһий көрүнүш көргинини уқти. У өзи уларға ишарәт қилип, гача болуп қалди. [23] Хизмитиниң күнлири тамам болғанда у өз өйигә барди.

[24] Шу күнләрдин кейин хотуни Елизабет һамилдар болуп, бәш айғичә өзини пинһан қилип, [25] «Худавәндә хәлиқниң алдидики һақаритимни көтәргили қариғанда маңа шундақ қилди» дәп ейтти.

Пәриштә Җәбраил Мәрйәмгә көрүниду

[26] Алтиничи айда Җәбраил пәриштә Худадин Галилийәдики Назарәт атлиқ бир шәһәргә [27] бәйт-Давуттин болған Йүсүп дегән бир кишигә вәдиләшкән бир пак қизниң алдиға әвәтилди. Пак қизниң ети Мәрйәм еди. [28] Пәриштә униң алдиға кирип: «Салам саңа, әй шәпқәт тапқан қиз. Худавәндә саңа ярдур» дәп ейтти. [29] Лекин у униң сөзидин тола һодуқуп: «Бу қандақ салам екән» дәп ойлиди. [30] Пәриштә униңға ейтти: «Әй Мәрйәм, қорқмиғин, чүнки сән Худаниң алдида шәпқәт таптиң. [31] Вә мана, сән һамилдар болуп бир оғул туғисән вә исмини Әйса дәп атайсән. [32] У улуқ болуп Ибн Мутәал дәп атилиду вә Рәб Худа униңға атиси Давутниң тәхтини бериду. [33] У бәйт-Яқубниң үстигә әбәдкичә падишаһ болиду вә падишаһлиқиниң ахири болмайду». [34] Мәрйәм пәриштигә ейтти: «Мән бир әр кишини билмисәм, бу қандақ болалайду?» [35] Пәриштә җавап берип униңға ейтти: «Муқәддәс Роһ сениң үстүңгә келип Мутәалниң қудрити саңа сайә қилиду. Униң үчүн туғулидиған муқәддәс болғучи өзи Ибн Алла дәп атилиду. [36] Вә мана туққиниң Елизабет қерилиқида бир оғулға һамилдар болуп қалди. У «туғмас» аталғанға һазир алтә ай болди. [37] Чүнки Худаға мүмкин болмайдиған һеч иш йоқтур». [38] Мәрйәм: «Мана Худавәндиниң дедикидурмән. Ейтқиниңдәк маңа болғай» дәп ейтти. Шуниң билән пәриштә униң алдидин кәтти.

Мәрйәм Елизабетни йоқлиши

[39] Мәрйәм шу күнләрдә қопуп, илдам Йәһудийәниң тағлиридики бир шәһәргә барди. [40] У Зәкәрияниң өйигә кирип, Елизабетқа салам қилди. [41] Вәқә болдики, Елизабет Мәрйәмниң салимини аңлиғинида бала қосиқида тәврәнди. Елизабет Муқәддәс Роһтин толуп, [42] үнлүк аваз билән қичқирип ейтти: «Сән хотунларниң арисида мубарәктурсән

вә қосиқиңниң мевиси мубарәктур. [43] Немишкә бу иззәт маңа болди? Мана Худавәндәмниң аниси маңа кәлипту. [44] Чүнки салимиңниң авази қулақлиримға йәткәндә бала қосиқимда хушлуқтин тәврәнди. [45] Сән, әй ишәнгән, мубарәксән! Чүнки Худавәндә тәрипидин саңа ейтилған сөз бежа кәлтүрүлиду».

Мәрйәмниң Худаға ейтқан мәдһийиси

[46] Мәрйәм ейтти:

«Җеним Худавәндини улуқландуриду.
[47] вә роһум қутқузғучим Худа билән шатлиқ қилди.
[48] Чүнки у өз дедикиниң мискинликигә нәзәр салди.
Вә мана мундин кейин һәммә нәсилләр мени мубарәк ейтиду.
[49] Чүнки Қадир-Мутләқ Худа маңа чоң әмәлләр қилди вә униң исми муқәддәстур.
[50] Униң мәрһәмити нәсилдин нәсилгә өзидин қорққучиларниң үстидидур.
[51] Өз билики билән әзим ишлар қилди.
Өз көңүллириниң пикридә мутәкәббур болғанларни пәришан қилди.
[52] Күчлүкләрни тәхтлиридин чүшүрүп, аҗизларни егизләндүрди.
[53] Ачларни немәтләр билән тойдуруп, байларни қуруқ яндурди.
[54] Ата-бовилиримизға вәдә қилғиниға мувапиқ өз қули Исраилға ярдәм берип,
[55] Ибраһимға вә униң нәслигә әбәдкичә мәрһәмәт көрсәткили ирадә қилди» деди.

[56] Мәрйәм униң қешида үч айчә туруп, өз өйигә янди.

Чөмүлдүргүчи Юһаннаниң туғулуши

[57] Елизабетниң туғидиған вақти тамам болуп, бир оғул туғди. [58] Униң хошнилири вә уруқ-туққанлири Худавәндә униңға өз мәрһәмитини кәңриткинини аңлап, униң билән хуш болди.
[59] Вәқә болдики, сәккизинчи күндә балини хәтнә қилғили келип, уни атисиниң етида Зәкәрия дәп атиди. [60] Униң аниси җавап берип ейтти: «Яқ, бәлки Юһанна дәп аталсун». [61] Улар униңға ейтиштики: «Уруқ-туққанлириңниң һеч бири ундақ аталған әмәс». [62] вә атисиға «Балини немә дәп атиғили халайсән» дәп ишарәт қилишти. [63] У бир кичик тахта сорап: «Униң исми Юһаннадур» дәп пүтти. Һәммиси һәйран қелишти. [64] Шуан униң ағзи вә тили ечилди вә у сөз қилип Худаға һәмдусана ейтти.
[65] Шунда һәммә хошнилириниң үстигә бир қорқунуч чүшти. Бу һәммисиниң хәвири Йәһудийәниң барчә тағлирида мәшһур болди. [66] Аңлиғанларниң

һәммиси буни өз көңүллиридә сақлап: «Бу бала немә болар екән?» дәп ейтишти, чүнки Худавәндиниң қоли униң билән еди.

Зәкәрияниң пәйғәмбәрлик қилиши

67 Униң атиси Зәкәрия Муқәддәс Роһтин толуп, пәйғәмбәрлик қилип ейтти:

68 «Исраилниң Тәңриси Худавәндә мубарәктур, чүнки өз хәлқини йоқлап,
бир бәдәл билән халас қилди.
69-70 Қедимдин бери өз муқәддәс пәйғәмбәрлириниң ағзи билән ейтқандәк өз
бәндиси Давутниң өйидә бизләргә бир нижат мүңгүзини қопурди.
71 Чүнки у дүшмәнлиримиздин вә бизни яман көргүчиләрниң қолидин
бизләрни қутқузғили халап,
72 ата-бовилиримизға рәһим көрситип өз муқәддәс әһдисини,
73 йәни атимиз Ибраһимға қәсәм билән вәдә қилғинини яд қилди.
74 Биз дүшмәнләрниң қолидин қутулуп,
75 қорқмай униң алдида һәммә күнлиримиздә диянәт вә адаләт билән униңға
ибадәт қилмиқимизни бизләргә несип қилғай.
76 Сән, әй бала, Мутәалниң пәйғәмбири дәп атилисән. Чүнки сән Худавәндиниң
йүзи алдида униң йоллирини тәйяр қилғили берип,
77 униң хәлқигә гуналириниң кәчүрүлмики үчүн нижат мәрипитини
бәргәйсән.
78 Худайимизниң ич мәрһәмити үчүн егизликтин бизгә нәзәр салидиған бир
нур чиқип,
79 қараңғулуқта вә өлүм сайисида олтарғучиларға йоруқлуқ берип,
путлиримизни аманлиқниң йолиға йетәклигәй» деди.
80 Бала өсүп роһта қувәтлинип, Исраилға заһир болидиған күнгичә баяванларда
турди.

Әйса Мәсиһниң туғулуши

2 1 Вақә болдики, шу күнләрдә «һәммә дуния хәлқи җан хәтләнсун» дәп
Авғустус қәйсәрдин бир әмир чиқти. 2 Бу авалқи җан хәтләнмики вақә
болғанда Кириниюс Сүрийигә валий еди. 3 һәммиси җан хәтләнмәк үчүн
һәр бири өз шәһиригә барди. 4 Йүсүп һәм Давутниң өйи вә ханиданидин
болғини үчүн Галилийәдики Назарәт шәһиридин Йәһудийәдики Бәйтләһәм
атлиқ шәһәргә 5 өзигә вәдә қилинип һамилдар болған Мәрйәм билән биллә
җан хәтлиниш үчүн барди.

6 Улар анда болғанда вақә болдики, униң туғидиған күнлири тамам болди.
7 У өз тунҗи оғлини туғуп, уни закиға елип, мәнзилдә уларға җай болмиғач,
бир оқурда ятқузди.

Пәриштиләр падичиларға көрүниду

8 У жутта кечиси сәһрада йетип, өз падисиға қарап турған падичилар
бар еди. 9 Вә мана Худавәндиниң бир пәриштиси уларниң йенида турди
вә Худавәндиниң шан-шәрипи уларниң чөрисидә йоруқлуқ бәрди вә улар
наһайити тола қорқти. 10 Амма пәриштә уларға ейтти: «Қорқмаңлар, чүнки
мана һәммә хәлиққә болидиған бир чоң хушлуқни силәргә йәткүзимән.
11 Чүнки бу күн Давутниң шәһиридә силәргә бир қутқузғучи туғулди вә у өзи
Мәсиһ Худавәндидур. 12 Силәргә аламәт будурки, бир балини закиға елинип,
бир оқурда ятқинини таписиләр». 13 Нагаһ пәриштә билән асман қошунидин
чоң бир топ пәйда болуп Худаға мәдһийә оқуп ейтти: 14 «Әршиәладики Худаға
шан-шәрәп вә йәр йүзидә аманлиқ, адәмләргә хуш-риза!

Падичилар Бәйтләһәмгә бариду

15 Пәриштиләр падичилардин кетип асманға чиққанда, улар бир-биригә:
«Әмди Бәйтләһәмгә берип, Худавәндә бизгә билдүргән шу вәқәни көрәйли»
дәп ейтишти. 16 Улар илдам берип, Мәрйәм билән Йүсүпни вә оқурда
ятқан балини тапти. 17 Улар уни көргәндә у бала тоғрисида уларниң өзигә
ейтилған сөзни баян қилишти. 18 Буни аңлиғанларниң һәммиси падичилар
уларға ейтқиниға әҗәбләнди. 19 Лекин Мәрйәм бу сөзләрниң һәммисини
өз көңлидә сақлап ойлап йүрәтти. 20 Падичилар йенип, уларға ейтилғандәк
көрүп аңлиғининиң һәммиси үчүн Худаға һәмдусана ейтишти.

Әйса Мәсиһ хәтнә қилиниду

21 Сәккиз күн тамам болғанда уни хәтнә қилғинида униң исмини, у өзи
анисиниң қосиқиға мәвҗут болмаста пәриштә уни атиғандәк, Әйса дәп атиди.
22 Мусаниң қануниға мувапиқ уларниң паклиниш күнлири тамам болғанда,
23 Худавәндиниң қанунида: ‹ Қосақ ачқан һәр оғул бала Худавәндигә муқәддәс
дәп аталсун› дәп пүтүлгәндәк, улар уни Худавәндигә тәқдим қилғили 24 вә
һәм Худавәндиниң қанунида ейтилғандәк бир җүп пахтәк яки икки баққа
қурбанлиқ қилғили уни Йерусалимға елип барди.

Симон вә Һанна Әйса Мәсиһни көрүп хуш болуши

25 Вә мана Йерусалимда Симон дәп аталған бир киши бар еди. У киши адил
вә тәқвадар болуп, Исраилниң тәсәллисигә мунтәзир еди вә Муқәддәс Роһ
униң үстидә еди. 26 Худавәндиниң Мәсиһини көрмигичә өлүм көрмәсликигә
Муқәддәс Роһтин униңға вәһийдә билдүргән еди. 27 У Роһтин башлинип,
бәйт-муқәддәскә кирди. Ата-аниси бала Әйсани Тәвратниң рәсими бойичә
қилғили киргүзгинидә, 28 Симон уни өз қоллириниң үстигә елип, Худаға
һәмдусана ейтип:
29 «Әй Худавәндә, әмди қулуңни өзәң ейтқиниңдәк аманлиқ билән кетишкә
йол қойисән.
30 Чүнки мениң көзлирим һәммә хәлиқләрниң йүзи алдида өзәң тәйяр
қилған нижатиңни көрди.
31-32 У таипиләргә ашкарилайдиған нур вә хәлқиң Исраилниң шан-шәрипидур»
деди.
33 Йүсүп вә балиниң аниси униң тоғрисида ейтилғиниға әҗәбләнди. 34 Симон
уларни мубарәкләп, аниси Мәрйәмгә ейтти: «Бу бала Исраилда толиларниң
чүшүрүлмики вә қопурулмиқи үчүн қоюлду вә қаршилиқ тартидиған бир
аламәт болиду. 35 Дәрвәқә сениң җениңдин бир қилич өтиду. Шуниңдәк тола
көңүлләрниң пикирлири ашкарә болиду».
36 Ашәр қәбилисидин Пануилниң қизи Һанна дегән тола қерип қалған бир
аял пәйғәмбәр һәм бар еди. У өзи қизлиқидин тартип йәттә йил өз ери билән
өмүр көрүп, 37 тул қелип, сәксән төрт яшқа киргән еди. У бәйт-муқәддәстин
айрилмай, кечә күндүз роза вә дуа билән Худаға ибадәт қилатти. 38 У һәм шу
сааттә йетип келип, Худаға һәмд ейтип, Йерусалимниң нижатиға мунтәзир
болғанларниң һәммисигә униң тоғрисидин сөз қилди. 39 Улар Худавәндиниң
қануниға мувапиқ һәр нәрсини тамам қилғанда Галилийәдики өз шәһири
Назарәткә янди. 40 Бала өсүп қувәтлинип, һекмәт билән толди вә Худаниң
хуш-ризайи униң үстидә еди.

Яш Әйса Мәсиһ бәйт-муқәддәстә

41 Униң ата-аниси һәр йил Өтүп кетиш һейтида Йерусалимға чиқатти. 42 У
он икки яшқа киргәндә улар һейтниң рәсими бойичә Йерусалимға чиқти.
43 Улар һейт күнлирини өткүзүп янғанда, бала Әйса Йерусалимда қалди,
амма униң ата-аниси билмәй: 44 йолдашлириниң арисида екән дәп, бир
күнлүк йол берип, уни уруқ-туққанлар вә ағиниләр арисида издәп, 45 тапмай,
улар уни издигили Йерусалимға йенип барди. 46 Үч күндин кейин улар
уни бәйт-муқәддәстә муәллимләрниң оттурисида олтирип, улардин аңлап
сорап турғанда тапти. 47 Униңдин аңлиғанларниң һәммиси униң һекмитигә

вә җаваплириға һәйран қелишти. [48] Улар уни көргәндә тола һәйран еди вә аниси униңға ейтти: «Әй балам, немишкә бизгә шундақ қилдиң? Мана атаң вә мән тола ғәм қилип сени издидуқ». [49] У уларға ейтти: «Немә үчүн мени издидиңлар? Атамниңкидә болмиқим керәк екәнни билмидиңларму?» [50] Амма уларға ейтқан сөзини улар уқмиди. [51] У улар билән берип Назарәткә чүшүп, уларға бойсунатти. Аниси буниң һәммисини өз көңлидә сақлиди.
[52] Әйса һекмәттә вә қамәттә йетилип, меһри-шәпқәттә Худаниң вә адәмләрниң алдида өсәтти.

Чөмүлдүргүчи Юһанна баяванда

3 [1] Тибериюс қәйсәрниң сәлтәнитиниң он бәшинчи йилида Понтиюс Пилатусниң Йәһудийә үстигә валий екәнликидә вә Һиродәс Галилийә үстигә һаким вә бурадири Филиппус Итурийә вә Трахонитис жути үстигә һаким вә Лисанияс Абилиний үстигә һаким екәнликидә, [2] һаннан вә Қаяпа улуқ каһинлар болған вақтида Худаниң сөзи баявандики Зәкәрияниң оғли Юһаннаға кәлди. [3] У Иорданниң әтрапидики һәммә жутларға берип, гуналарниң кәчүрүлмики үчүн товва чөмүлдүрүшини вәз ейтқили башлиди.
[4] Шундақки, Йәшая пәйғәмбәрниң вәһий китапида: ‹ Баяванда қичқарғучиниң авази аңлинидуки, Худавәндиниң йолини растлап, чиғир йоллирини түз қилиңлар.
[5] һәр вади толуп, һәр тағ вә дөңлүк пәсләнсун. Әгри йоллар тоғра вә егиз-пәс түз йол болсун
[6] вә һәммә адәм Худаниң нижатини көрсун› дәп пүтүлгән.
[7] У өзидин чөмүлдүрүшни қобул қилғили чиққан хәлиққә ейтти: «Әй зәһәрлик иланзадилири, келидиған ғәзәптин қечишни силәргә ким үгәтти?
[8] Әмди товваға лайиқ мевә кәлтүрүңлар. Өз ичиңларда: ‹ Бизниң Ибраһим атимиз бар› дәп ойлимаңлар, чүнки силәргә ейтимәнки, Худа бу ташлардин Ибраһимға балилар қопурғили қадирдур. [9] Амма әмди палта дәрәқләрниң йилтизиға қоюлди. Яхши мевә кәлтүрмигән һәр дәрәқ кесилип отқа ташлиниду» деди.
[10] Хәлиқ униңдин сорап ейтти: «Биз болсақ немә қилайли?» [11] У җавап берип уларға ейтти: «Икки кийими бар киши кийими йоқ кишигә бәрсун вә таами бар киши һәм шундақ қилсун». [12] Бажгирлар һәм чөмүлдүрүшни қобул қилғили келип, униңға ейтти: «Әй муәллим немә қилайли?» [13] У уларға ейтти: «Тохтитилғандин ошуқ алмаңлар». [14] Әскәрләр һәм униңдин сорап ейтти: «Биз болсақ немә қилайли?» У уларға ейтти: «һеч кимгә зорлуқ яки өктәмлик қилмай, өз иш һәққиңларға рази болуңлар».

15 Хәлиқ сақлап туруп, һәммиси Юһанна тоғрисидин: «У Мәсиһму, әмәсму?»
дәп өз көңүллиридә ойлайтти. 16 Юһанна сөз қилип һәммисигә ейтти: «Мән
силәрни суда чөмүлдүримән, лекин мәндин қудрәтликрәки келиду. Униң
аяқлириниң боқучлирини йәшкили лайиқ әмәсмән. У силәрни Муқәддәс Роһта
вә отта чөмүлдүриду. 17 Күрәк униң қолидидур вә у өз хаминини инчикилик
билән соруп, буғдийини өз амбириға йиғип, саман учқунлирини өчмәйдиған
отта көйдүриду».
18 У тола башқа несиһәт қилип, хәлиққә вәз ейтип Инҗилни йәткүзди. 19 Амма
һаким Һиродәс бурадири Филиппусниң хотуни Һиродийәс үчүн вә Һиродәс
өзи қилған яманлиқиниң һәммиси үчүн Юһаннадин әйипләнгинидә,
20 һәммисиниң үстигә шуни һәм қоштики, Юһаннани зинданға салди.

Әйса Мәсиһниң чөмүлдүрүлүши

21 Вәқә болдики, хәлиқниң һәммиси чөмүлдүрүшни қобул қилғанда, Әйса
һәм чөмүлдүрүш елип дуа қилғинида асман ечилди 22 вә Муқәддәс Роһ
җисманий сүрәттә бир кәптәрдәк униң үстигә назил болди вә асмандин:
«Мениң амрақ Оғлум сәндурсән. Сән билән хуш-ризайим бар» дәп бир аваз
чиқти.

Мәрйәмниң ери Йүсүпниң нәсәбнамиси

23 Әйса өзи тәлим бәргили башлиғанда тәхминән оттуз яшта еди вә уларниң
нәзиридә у Йүсүпниң оғли еди. Йүсүп Елийниң 24 вә у Мәттатниң вә у Лавийниң
вә у Мәлкийниң вә у Яннаниң вә у Йүсүпниң 25 вә у Мататияниң вә у Амосниң
вә у Наһумниң вә у Һеслиниң вә у Нағайниң 26 вә у Маһатниң вә у Мататияниң
вә у Шимийниң вә у Юсехниң вә у Йоданиң 27 вә у Юһаннаниң вә у Ресаниң вә у
Зәрубабәлниң вә у Шаалтийәлниң вә у Нәриниң 28 вә у Мәлкийниң вә у Адиниң
вә у Қосамниң вә у Әлмадамниң вә у Ерниң 29 вә у Йосиниң вә у Елийәзәрниң вә
у Йоримниң вә у Мәттатниң вә у Лавийниң 30 вә у Симонниң вә у Йәһуданиң вә
у Йүсүпниң вә у Йонанниң вә у Еляқимниң 31 вә у Мелеаһниң вә у Менанниң вә
у Мататаниң вә у Натанниң вә у Давутниң 32 вә у Йишайниң вә у Обәдниң вә у
Боазниң вә у Салмонниң вә у Наһшунниң 33 вә у Аминадабниң вә у Админниң
вә у Рамниң вә у Хәзронниң вә у Пәрәзниң вә у Йәһуданиң 34 вә у Яқубниң вә
у Исһақниң вә у Ибраһимниң вә у Тәраһниң вә у Наһорниң 35 вә у Серухниң
вә у Рауниң вә у Пәләгниң вә у Әбәрниң вә у Шалаһниң 36 вә у Қенанниң вә у
Арпахшадниң вә у Шемниң вә у Нуһниң вә у Ламәкниң 37 вә у Мәтушәлаһниң вә
у Ханоқниң вә у Ярәдниң вә у Маһалалилниң вә у Қенанниң 38 вә у Еношниң вә у
Шетниң вә у Адәмниң вә у Худаниңки еди.

Әйса Мәсиһниң баяванда синилиши

4 [1] Андин кейин Әйса Муқәддәс Роһтин толуп Иордандин йенип, Роһниң
васитиси билән баяванға башлинип, [2] қириқ күн иблистин синалди. У шу
күнләрдә һечнемә йемиди. Амма улар тамам болғанда у ач қалди.
[3] Иблис униңға ейтти: «Әгәр Ибн Алла болсаң, бу ташқа: ‹ Нан болғин› дәп
ейтқин». [4] Әйса униңға җавап берип ейтти: «Пүтүлгәнки, ‹ Инсан өзи ялғуз
нан билән яшимайду›».
[5] Андин у уни бир егизликкә чиқирип, дунияниң һәммә мәмликәтлирини
бир дәмдә көрсәтти. [6] Иблис униңға ейтти: «Бу һәммә қудрәтни вә уларниң
шан-шәрипини саңа беримән, чүнки маңа тапшурулған вә һәр кимгә халисам,
беримән. [7] Әгәр сән мениң алдимда сәҗдә қилсаң, һәммиси сениңки болсун».
[8] Әйса җавап берип униңға ейтти: «Пүтүлгәнки, ‹ Рәб Худайиңға сәҗдә қилғин
вә ялғуз униңға ибадәт қилғин›».
[9] Андин у уни Йерусалимға кәлтүрүп, бәйт-муқәддәсниң пәштиқида
турғузуп униңға ейтти: «Әгәр Ибн Алла болсаң, өзәңни төвәнгә ташлиғин,
[10] чүнки пүтүлгәнки, ‹ Өз пәриштилиригә сени сақлиғили сән тоғрилиқ әмир
қилиду. [11] Улар путуң бир ташқа тәгмисун дәп, сени өз қоллириниң үстидә
көтириду›». [12] Әйса униңға җавап берип ейтти: «‹ Рәб Худайиңни синимиғин›
дәп пүтүлгән».
[13] Иблис һәр синақни тамам қилғанда бир вақитқичә униңдин кәтти.

Әйса Мәсиһ Галилийәдә тәлим бериду

[14] Әйса Роһниң қуввитидә Галилийәгә йенип барди вә униң хәвири һәммә
әтраптики жутларға чиқти. [15] У өзи уларниң синагоглирида тәлим берип,
һәммисидин даңлинатти.

Пәйғәмбәр өз жутида һәрмәтләнмәйду

[16] У өзи анда тәрбийә тапқан Назарәткә келип, шабат күнидә өз адитидәк
синагогқа кирип, оқуғили қопти. [17] Униңға Йәшая пәйғәмбәрниң китапи
берилди вә китапни ачқанда шундақ пүтүлгән йәрни таптики:
[18] ‹ Худавәндиниң Роһи үстүмдидур, чүнки у мени пеқирларға Инҗилни
җакалиғили мәсиһлиди. Мени зиндандикиләргә азатлиқ вә корларға
көрмәклик җакалиғили вә езилгәнләрни азатлиққа әвәткили [19] вә
Худавәндиниң мәқбул йилини вәз ейтқили әвәтти›.
[20] У китапни йепип, хизмәткарға тапшуруп олтарди вә синагогдикиләрниң
һәммисиниң көзлири униңға тикилгән еди. [21] Шунда у уларға: «Бу күн шу

калам қулақлириңларға беҗа кәлтүрүлди» дегили башлиди.
22 Һәммиси униңға гувалиқ берип, униң ағзидин чиққан меһри-шәпқәтлиқ
сөзлиригә һәйран қелип: «Бу Йүсүпниң оғли әмәсму?» дәп ейтишти. 23 У
уларға ейтти: «Әлвәттә силәр маңа бу тәмсилни ейтисиләр: ‹ Әй тевип, өзәңни
сақайтқин, Капәрнаһумда қилинип һәммә аңлиғинимизни мунда өз жутуңда
һәм қилғин›». 24 вә у ейтти: «Бәрһақ, силәргә ейтимән: һеч бир пәйғәмбәр
өз жутида мәқбул әмәс. 25 Лекин һәқиқәтән силәргә ейтимән: Елияснің
күнлиридә асман үч йил алтә айғичә бағлинип, пүтүн жутта чоң ачарчилиқ
болғанда Исраилда тола тул хотунлар бар еди. 26 Амма Елияс Сидонниң
Сәрәпәтидики бир тул хотундин башқа уларниң һеч биригә әвәтилмиди.
27 Елиша пәйғәмбәрниң заманида Исраилда тола песәләр бар еди, лекин
сүрийилик Наамандин башқа уларниң һеч бири пакиз қилинмиди».
28 Синагогдикиләрниң һәммиси буни аңлиғанда аччиқтин толуп, 29 қопуп
уни шәһәрдин ташқири чиқарди вә уни төвәнгә ташлимақ үчүн төписидә
өз шәһири ясалған тағниң канариға елип барди. 30 Лекин у өзи уларниң
оттурисидин өтүп кәтти.

Әйса Мәсиһ бир яман роһ чиқириду

31 У Галилийәдики Капәрнаһум дегән шәһәргә чүшүп, шабат күнидә уларға
тәлим бәрди. 32 Улар униң тәлимигә һәйран қалди, чүнки қувәт вә қудрәт
билән сөз қилатти. 33 Синагогда напак роһ егиләнгән бир адәм бар еди вә
у үнлүк аваз билән қичқирип ейтти: 34 «Аһ сән билән немә ишимиз бар, әй
Назарәтлик Әйса! Бизни һалак қилғили кәлдиңму? Сениң ким екәнликиңни
билимән, йәни Худаниң муқәддәси». 35 Әйса униңға тәнбиһ берип ейтти:
«Шүк болуп униңдин чиққин!» Шуниң билән напак роһ уни уларниң
оттурисиға ташлап, униңға һеч бир зәрәр йәткүзмәй, униңдин чиқти.
36 Һәммиси һәйран қелишти вә бир-бири билән сөзлишип ейтти: «Бу немә
сөздур? Чүнки қудрәт вә қувәт билән напак роһларға әмир қилиду вә улар
чиқиду». 37 Униң тоғрисидин әтраптики һәммә йәрләргә бир шөһрәт чиқти.

Петрусниң қейнаниси вә тола кесәлләр шипа тапиду

38 У синагогдин чиқип Симонниң өйигә кирди. Симонниң қейнанисини
бир қаттиқ тәп тутқан еди вә униң үчүн улар униңдин тилиди. 39 У униң
қешиға берип еңишип тәпкә тәнбиһ бәрди вә тәп уни қойди. У һазир қопуп,
уларға хизмәт қилди.
40 Күн олтарғанда улар хилмухил кесәлликләргә муптила болған ағриқлири
бар кишиләрниң һәммисини униң қешиға елип кәлди. У уларниң һәр

биринің үстигә қоллирини қоюп уларни сақайтти. [41] Яман роһлар һәм тола кишидин чиқип қичқирип ейтатти: «Сән Ибн Алладурсән». У уларға тәнбиһ берип бир немә ейтқили қоймайтти, чүнки улар униң Мәсиһ екәнликини биләтти.

Әйса Мәсиһниң шәһәрләрни айлинип вәз ейтиши

[42] Йәнә күндүз болғанда у чиқип бир баяван йәргә бәрди. Хәлиқ уни издәп алдиға келип, өз аримизда қалсун дәп, уни кетишидин тосиғили турди. [43] Лекин у уларға ейтти: «Қалған шәһәрләрдә һәм Худаниң падишаһлиқини җакалишим керәктур, чүнки буниң үчүн әвәтилдим». [44] Шундақ қилип у Галилийәниң синагоглирида вәз ейтип турди.

Әйса Мәсиһниң дәсләпки шагиртлирини қичқириши

5 [1] Вақә болдики, хәлиқ Худаниң сөзини аңлиғили йиғилғинида, у өзи Гәннәсарәт деңизиниң бойида туратти. [2] У икки кемә деңизниң канарида турғинини көрди. Белиқчилар өз торлирини жуйғили чиққан еди. [3] У кемиләрниң биригә, йәни Симонниңкигә кирип, қуруқлуқтин азғина нери беришни униңдин сорап, кемидә олтирип хәлиққә тәлим бәрди.
[4] У сөзлирини қилип болуп Симонға ейтти: «Чоңқуриға берип, белиқ тутқили торлириңларни селиңлар». [5] Симон җавап берип ейтти: «Әй устаз, пүтүн кечә меһнәт тартип һечнемә туталмидуқ. Лекин сениң сөзүң билән торларни салай». [6] Улар шуни қилип, торлири житилғидәк наһайити тола белиқ тутти. [7] Улар йәнә бир кемидики рәпиқлиригә: «Келип, ярдәм бериңлар» дәп ишарәт қилди. Улар келип, икки кемини чөккидәк толтарди.
[8] Петрус буни көргәндә Әйсаниң тизлириға йиқилип ейтти: «Әй Худавәндә, мәндин кәткин, чүнки гунакар бир адәмдурмән». [9] Чүнки у өзи вә униң билән болғанларниң һәммисини тутқан белиқлири үчүн һәйранлиқ басқан еди. [10] Симонниң шериклири болған Зәбәдийниң оғуллири Яқуб вә Юһанна һәм шундақ болди. Әйса Симонға ейтти: «Қорқмиғин, мундин кейин адәм тутисән». [11] Улар өз кемилирини қуруқлуққа чиқирип, һәр нәрсини қоюп униңға әгәшти.

Әйса Мәсиһ песә кесәлни сақайтиду

[12] Вақә болдики, у өзи шәһәрләрниң биридә болса, мана песәликтин толған бир киши чиқип, Әйсани көргәндә йүз төвән йиқилип униңға

ялвуруп ейтти: «Әй Худавәндә, халисаң, мени пакиз қилалайсән». 13 У қолини узитип униңға тәккүзүп: «Халаймән, пакиз болғин» дәп ейтти. Дәрһал песәлики униңдин кәтти. 14 У униңға: «Һеч кимгә ейтмай берип өзәңни каһинға көрситип, уларға гувалиқ болмақ үчүн Муса әмир қилғандәк пакиз болғиниңниң қурбанлиқини өткүзгин» дәп буйруди. 15 Амма униң хәвири техи ошуқрақ йейилди вә тола хәлиқ уни аңлиғили вә ағриқлиридин шипа тапқили йиғилди. 16 Лекин у өзи баяван йәрлиригә берип дуа қилатти.

Әйса Мәсиһ бир паләчни сақайтиду

17 Күнләрдә бир күн вәқә болдики, у өзи тәлим берип турғинида Галилийәниң һәр кәнтидин вә Йәһудийәдин вә Йерусалимдин кәлгән пәрисийләр вә Тәврат устазлири олтаратти вә Худавәндиниң қудрити сақайтқили һазир еди. 18 Вә мана, бир нәччә кишиләр бир паләч адәмни орниниң үстидә көтирип келип, Әйсаниң алдиға қоймақ үчүн уни ичкири киргүзгили тиришти. 19 Амма хәлиқниң сәвәбидин уни ичкири киргүзгили йол тапмай, өгүзниң үстигә чиқип, каһишларниң арисидин уни орни билән оттуриға, Әйсаниң алдиға чүшүрди. 20 У уларниң етиқатини көргәндә: «Әй достум, сениң гуналириң кәчүрүлди» дәп ейтти.
21 Катиплар билән пәрисийләр: «Бу күпүр ейтқучи кимдур? Йеганә Худадин башқа ким гунани кәчүрәләйду» дәп пикир қилғили турди. 22 Амма Әйса уларниң пикирлирини билип, җавап берип уларға ейтти: «Көңүллириңларда немә пикир қилисиләр? 23 Қайси оңайрақтур: ‹ Сениң гуналириң кәчүрүлди› демәкму яки ‹ Қопуп маңғин› демәкму? 24 Лекин Ибн ал-Инсанниң йәр йүзидә гуналарни кәчүргили қудрити бар болғинини билгәйсиләр» дәп, паләч кишигә: «Саңа ейтимән: Қопуп орнуңни көтирип өйүңгә барғин» дәп ейтти. 25 У дәрһал уларниң нәзиридә қопуп, үстидә ятқан орнини көтирип Худаға һәмд ейтип өйигә кәтти. 26 Һәммиси һәйрәттин тутулуп Худаға һәмд ейтип, қорқунучтин толуп: «Бу күн әҗайип вәқәләр көрдуқ» дәп ейтти.

Әйса Мәсиһ Лавий Мәттани шагиртлиққа қичқириду

27 Андин кейин у чиқип баҗханида олтарған Лавий дәп аталған бир баҗгирни көрүп, униңға қарап: «Маңа әгәшкин» дәп униңға ейтти. 28 У һәммисини ташлап униңға әгәшти.
29 Лавий өз өйидә униңға чоң бир зияпәт қилди. Анда баҗгирлардин вә башқилардин чоң бир җәм улар билән дәстиханда олтиришти. 30 Амма пәрисийләр вә уларниң катиплири униң шагиртлиридин ағринип ейтишти:

«Немә үчүн бажғирлар вә гунакарлар билән йәп-ичисиләр?» [31] Амма Әйса
җавап берип уларға ейтти: «Сақлар тевипқа муһтаж әмәс, бәлки кесәлләр.
[32] Адилларни әмәс, бәлки гунакарларни товваға қичқарғили кәлдим».

Роза тутуш тоғрисида бир соал

[33] Лекин улар униңға ейтишти: «Юһаннаниң шагиртлири пат-пат роза
тутуп дуа қилиду вә шундақ һәм пәрисийләрниң шагиртлири қилиду.
Амма сениңкиләр йәп-ичиду». [34] Лекин Әйса уларға ейтти: «Тойдики йигит
қолдашлириға той йигити улар билән бар вақтида роза тутқузаламсиләр?
[35] Лекин башқа күнләр келиду. Той йигити улардин елинидиған вақитта у
күнләрдә улар роза тутиду».
[36] Йәнә бир тәмсил уларға ейтти: «Һеч ким йеңи либастин бир парчә
кесип, кона либасқа ямақ қилип салмайду. Ундақ қилса, йеңи либасни
житқини билән йеңи ямақ кона либасқа келишмәйду. [37] Шуниңдәк һеч ким
йеңи шарабни кона тулумларға тоштурмайду. Ундақ қилса, йеңи шараб
тулумларни житиду вә шараб өзи төкүлүп, тулумлар хараб болиду. [38] Бәлки
йеңи шарабни йеңи тулумларға тоштурмақ лазимдур. [39] Йәнә һеч ким
конини ичип, йеңисини халимайду, чүнки ‹ Кониси яхши екән› дәйду».

Әйса Мәсиһ шабатниң хоҗисидур

6 [1] Вәқә болдики, у өзи бир шабат күнидә зираәтләрниң арисидин
өтүвататти вә униң шагиртлири зираәт башлирини үзүп, қоллири билән
угулап йеди. [2] Амма пәрисийләрдин бәзилири ейтишти: «Немишкә шабат
күнидә қилинмиқи җайиз әмәс ишни қилисиләр?» [3] Әйса җавап берип
уларға ейтти: «Силәр һәттә Давут өзи вә униң билән болғанлар ач қалғинида
немә қилғинини оқумидиңларму? [4] Қандақки, у өзи Худаниң бәйтигә кирип,
каһинлардин башқа һеч кимгә йегили җайиз болмиған тәқдим нанларни
елип йәп, өзи билән болғанларға һәм бәрди?» [5] Йәнә у уларға ейтти: «Ибн
ал-Инсан шабатниң һәм хоҗисидур».

Әйса Мәсиһ шабат күнидә бир адәм сақайтиду

[6] Вәқә болдики, башқа бир шабат күнидә у синагогқа кирип тәлим бәрди.
Анда оң қоли қуруған бир адәм бар еди. [7] Катиплар билән пәрисийләр, шабат
күнидә шипа беридуму дәп, униң үстидин бир шикайәт тапмақ үчүн уни
марайтти. [8] Лекин у өзи уларниң пикирлирини билип, қоли қуруған адәмгә:

«Қопуп оттурида турғин» дәп ейтти. У қопуп өрә турди. [9] Шунда Әйса уларға ейтти: «Силәрдин бир соал сорай: Шабат күнидә яхшилиқ қилмақ җайизму яки яманлиқ қилмақму, бир җанни қутқузмақму яки һалак қилмақму?» [10] У чөрисидикиләрниң һәммисигә қарап, у кишигә: «Қолуңни узатқин» дәп ейтти. У шундақ қилди вә қоли сақайди. [11] Амма улар зиядә ғәзәплинип: «Әйсани немә қилайли» дәп өз арилирида сөзлишәтти.

Әйса Мәсиһниң он икки шагиртини таллиши

[12] Шу күнләрдә вақә болдики, у дуа қилғили бир таққа чиқип, кечини Худаға дуа қилмақ билән өткүзди. [13] Күндүз болғанда өз шагиртлирини қичқирип, улардин он иккини илғап уларни расул дәп һәм атиди. [14] Йәни у өзи униңға Петрус дәп ат қойған Симон вә униң бурадири Андрәяс вә Якуб вә Юһанна вә Филиппус вә Бартоломеус [15] вә Мәтта вә Томас вә Алпеусниң оғли Якуб вә Гәйрәтлик дәп аталған Симон [16] вә Якубниң оғли Йәһуда вә хиянәт қилғучи Ишқарийот Йәһуда.

Әйса Мәсиһниң тәлим бериши вә кәсәлләрни сақайтиши

[17] У улар билән чүшүп, түз бир җайда турди вә шагиртлиридин тола хәлиқ вә барчә Йәһудийә билән Йерусалимдин вә саһилдики Тир билән Сидондин хәлиқниң чоң бир гуруһи йиғилған еди. [18] Булар униңдин аңлиғили вә кесәлликлиридин шипа тапқили кәлгән еди. Напак роһлардин азаб тартқанлар һәм келип сақиятти. [19] Хәлиқниң һәммиси униңға қол тәккүзгили издиди, чүнки униңдин қувәт чиқип һәммисини сақайтатти.

Бәрикәт вә лә'нәт

[20] У өз көзлирини көтирип шагиртлириға қарап ейтти: «Мубарәксиләр, әй пеқирлар, чүнки Худаниң падишаһлиқи силәрниңкидур.
[21] **Мубарәксиләр** , әй һазир ач қалғанлар, чүнки тойисиләр. Мубарәксиләр, әй һазир йиғлиғанлар, чүнки күлисиләр.
[22] **Мубарәксиләр** вақтики адәмләр Ибн ал-Инсанниң җәһитидин силәрни яман көрүп, қоғлап, дәшнәм қилип, наминиларни яман дәп чиқарса.
[23] У күни шатлиқ қилип хушлуқтин сәкрәңлар. Мана инаминиләр асманда чоңдур. Шуниңға охшаш уларниң ата-бовилири пәйғәмбәрләргә қилған.
[24] Лекин **вай силәргә**, әй байлар, чүнки өз раһитиңларни елип болдуңлар.
[25] **Вай силәргә**, әй тоқлар, чүнки ач қалисиләр. Вай силәргә, әй һазир күлгәнләр, чүнки ғәмкин болуп йиғлайсиләр.

[26] **Вай силәргә** вақтики һәммә адәмләр силәрни яхши десә. Шуниңға охшаш уларниң ата-бовилири сахта пәйғәмбәрләргә қилған.

Дүшмәнлириңларни дост тутуш тоғрисида

[27] Лекин, әй аңлиғучилар, силәргә ейтимән: Дүшмәнлириңларни дост тутуңлар, силәрни яман көргәнләргә яхшилиқ қилиңлар, [28] силәргә ләнәт оқуғанларға дуайихәйр қилиңлар, силәргә дәшнәм қилғанлар үчүн дуа қилиңлар. [29] Бир йүзүңгә урғанға йәнә бирни һәм өрүгин вә чапиниңни алған адәмни көйникиңни елиштин һәм тосимиғин. [30] Һәр ким сәндин тилисә, униңға бәргин вә бирким сениң бир немәңни алса, уни қайтидин тәләп қилмиғин. [31] Адәмләр силәргә қандақ қилишни халисаңлар, силәр һәм уларға шундақ қилиңлар. [32] Өзәңларни дост тутқанларни дост тутсаңлар, немә пәзилитиңлар болиду? Гунакарлар һәм өзини дост тутқанларни дост тутиду. [33] Силәргә яхшилиқ қилғанларға яхшилиқ қилсаңлар, немә пәзилитиңлар болиду? Гунакарлар һәм шундақ қилиду. [34] Улардин яндурувелишиңларни үмүт қилғанларға өтнә бәрсәңлар, немә пәзилитиңлар болиду? Гунакарлар һәм бараверини яндурувалимиз дәп гунакарларға өтнә бериду. [35] Лекин дүшмәнлириңларни дост тутуңлар. Яхшилиқ қилип һеч нәрсә үмүт қилмай, өтнә бериңлар вә инамиңлар чоң болиду вә Мутәалниң балилири болисиләр, чүнки у өзи нашүкүрләргә вә яманларға кәрәмликтур.
[36] Атаңлар рәһимдил болғандәк силәр һәм рәһимдил болуңлар.

Хәс вә хада тоғрисидики тәмсил

[37] Әйиплимәңлар вә әйипләнмәйсиләр, һөкүм қилмаңлар вә һөкүм қилинмайсиләр, кәчүрүңлар вә силәр кәчүрүлисиләр.
[38] Бериңлар вә силәргә берилиду. Бесилип, сиқилип, тешип кәткидәк яхши бир өлчигүч қучиқиңларға берилиду. Чүнки һәр нә өлчәм билән кәмләп бәрсәңлар, силәргә һәм кәмлиниду».
[39] У уларға һәм бир тәмсил ейтип бәрди: «Кор корни йетәклийәләмду? Һәр иккилиси ориға чүшмәмду? [40] Шагирт өз устазидин әвзәл әмәс. Лекин камаләткә йәткән һәр бири өз устазидәк болиду. [41] Немә үчүн бурадириңниң көзидики хәсни көрисән, амма өз көзүңдики хадини туймайсән? [42] Сән өз көзүңдики хадини көрмисәң, бурадириңға: ‹ Әй бурадәр мени қойғин, көзүңдики хәсни чиқирай› дәп қандақ ейталайсән? Әй рия қилғучи, авал хадини өз көзүңдин чиқиривәткин, андин бурадириңниң көзидики хәсни чиқиривәткили рошән көрисән.

Дәрәқ вә мевиси

43 Чүнки яман мевә кәлтүридиған яхши бир дәрәқ йоқтур вә я яхши мевә
кәлтүридиған яман бир дәрәқ йоқтур. 44 Чүнки һәр дәрәқ өз мевисидин
билиниду. Мана тикәндин әнҗир алинмайду вә я янтақтин үзүм үзүлмәйду.
45 Яхши адәм өз көңлиниң яхши хәзинисидин яхши нәрсә чиқириду вә
яман адәм яман хәзинисидин яман нәрсә чиқириду. Чүнки ағзи көңлиниң
ошуқлуқидин сөз қилиду.

Қорам таш үстидә қурулған өй

46 Лекин немә үчүн маңа: ‹ Әй Худавәндә, әй Худавәндә› дәп мениң
ейтқинимни қилмайсиләр? 47 Һәр ким мениң алдимға келип, сөзлиримни
аңлап уларни әмәлгә кәлтүрсә, униң кимгә охшиғинини силәргә көрситәй.
48 У чоңқур колап улни қорам ташниң үстигә селип, өй ясиған бир адәмгә
охшайду. Сәл кәлгәндә дәрия у өйгә уруп, мәһкәм ясалғини үчүн уни
тәвритәлмиди. 49 Лекин аңлап әмәлгә кәлтүрмигән киши өз өйини йәр үстидә
улсиз ясиған бир адәмгә охшайду вә дәрия униңға урғанда пат йиқилди вә у
өйниң хараби чоң еди.

Бир әскәр йүзбешиниң етиқати

7 1 У өз сөзлириниң һәммисини хәлиқниң алдида ейтип болғанда
Капәрнаһумға кирди. 2 Анда бир әскәр йүзбешиниң қули ағриқ болуп,
өлүмгә йеқин еди вә у униң алдида әзиз еди. 3 У Әйса тоғрисидин аңлиғанда,
йәһудийларниң бир нәччә ақсақаллирини униң алдиға әвәтип: «Келип
қулумни сақайтқин» дәп униңдин тилиди. 4 Улар Әйсаниң алдиға келип
иҗтиһат билән униңға ялвуруп ейттики: «У буни униңға қилишиңға лайиқ
екән, 5 чүнки миллитимизни дост тутуп, өзи бизгә синагогни ясатти».
6 Әйса улар билән барди вә өйгә йәткили аз қалғанда әскәр йүзбеши бир
нәччә достлирини әвәтип ейтқузди: «Әй хоҗа, өзәңни кайитмиғин, чүнки
торусумниң тегигә киришиңгә лайиқ әмәсмән. 7 Униң үчүн сениң алдиңға
барғили өзәмни лайиқ санимидим, лекин бир сөз ейтқин вә ғуламим
сақийиду. 8 Чүнки мән һәм буйруқ тегидә туридиған бир адәм екәнмән вә
мениң қол астимда әскәрләр бар вә бириғә: ‹ Барғин› десәм бариду вә йәнә
бириғә: ‹ Кәлгин› десәм келиду вә қулумға: ‹ Шуни қилғин› десәм қилиду».
9 Әйса буни аңлиғанда униңға тәәҗҗүп қилип, бурулуп өзигә әгәшкән
хәлиққә ейтти: «Силәргә ейтимән: Исраилда һәм шунчә етиқат тапмидим».
10 Әвәтилгәнләр өйгә йенип қулни сақайған тапти.

Әйса Мәсиһ тул хотунниң оғлини тирилдуриду

[11] Этиси вақа болдики, у Наин дегән бир шәһәргә барди. Шагиртлири билән тола хәлиқ униң билән биллә барди. [12] У шәһәрниң дәрвазисиға йеқинлашқанда, мана улар бир өлүкни көтирип чиқти. У анисиниң ялғуз оғли еди вә аниси тул еди. Шәһәрдин чоң бир топ хәлиқ униң билән чиққан еди. [13] Худавәндә уни көргәндә униңға рәһим қилип: «Йиғлимиғин» дәп униңға ейтти. [14] У берип тавутқа қол тәккүзди. Уни көтәргәнләр тохтиди. У ейтти: «Әй йигит, саңа ейтимән: Қопқин!» [15] Өлүп қалған йигит олтирип, сөз қилғили башлиди. У уни анисиға бәрди. [16] Һәммиси қорқунучтин тутулуп Худаға һәмд ейтип: «Аримизда улуқ бир пәйғәмбәр қопти вә Худа өз хәлқигә нәзәр салди» дәп ейтишти. [17] Бу хәвәр униң тоғрисида барчә Йәһудийәгә вә әтрапидики жутниң һәммисигә чиқти.

Әйса Мәсиһ чөмүлдүргүчи Юһанна тоғрисида сөзләйду

[18] Буниң һәммисини Юһаннаниң шагиртлири униңға хәвәр бәрди. [19] Юһанна өз шагиртлиридин иккисини қичқирип, Худавәндиниң алдиға әвәтип ейтқузди: «У келидиған сәнму яки башқисиға мунтәзир болайлиму?» [20] Бу адәмләр униң алдиға келип ейтишти: «Чөмүлдүргүчи Юһанна бизни сениң алдиңға әвәтип ейтти: ‹ У келидиған сәнму яки башқисиға мунтәзир болайлиму?›»
[21] Шу сааттә Әйса тола кишини кесәлликләрдин вә дәрдләрдин вә яман роһлардин сақайтип, тола корларни көридиған қилди. [22] У җавап берип уларға ейтти: «Берип көргиниңларни вә аңлиғиниңларни Юһаннаға хәвәр бериңларки, корлар көриду, токурлар маңиду, песәләр пакиз болиду, гаслар аңлайду, өлгәнләр тирилип қопурулиду вә пеқирларға Инҗил йәткүзүлиду. [23] Кимки мәндин таймиса, мубарәктур».
[24] Юһаннаниңәлчилири кәткәндә, Әйса Юһанна тоғрисида хәлиққә сөз қилғили башлап ейтти: «Баяванға немә көргили чиқтиңлар? Шамалдин тәврәнгән бир қомушниму? [25] Яки немә көргили чиқтиңлар? Зиннәтлик либас кийгән бир адәмни көргилиму? Мана зиннәтлик либас кийип, әйш-ишрәт билән өмүр өткүзгәнләр падишаһларниң ордилиридидур. [26] Амма немишкә чиқтиңлар? Бир пәйғәмбәрни көргилиму? Дәрвәқә силәргә ейтимәнки, пәйғәмбәрдин һәм әвзәлни. [27] ‹ Мана алдиңда йолуңни растлайдиған әлчимни мән сениң йүзүңниң алдида әвәтимән› дәп униң тоғрисида пүтүлгини шудур. [28] Силәргә ейтимәнки, хотундин туғулғанларниң арисида чөмүлдүргүчи Юһаннадин улуқрақи йоқтур, лекин Худаниң падишаһлиқидики кичикрәки униңдин улуқдур». [29] Уни аңлиған хәлиқниң һәммиси вә бажгирлар һәм, Худа садиқ дәп Юһаннаниң чөмүлдүрүши билән чөмүлдүрүлгән еди.

30 Лекин пәрисийләр вә Тәврат устазлири униңдин чөмүлдүрүшни қобул
қилмай, Худа уларниң өзигә болған мәхситини рәт қилди. 31 Шуниң билән
Худавәндә ейтти: «Әмди бу нәсилниң адәмлирини немигә охшитай? Дәрвәқә
улар немигә охшайду?
32 Улар базарда олтирип бир-биригә қичқирип: ‹ Силәргә нәй чалдуқ, амма
уссулға чүшмидиңлар. Силәргә мәрсийә оқудуқ, амма йиғлимидиңлар› дәп
ейтидиған балиларға охшайду. 33 Чүнки чөмүлдүргүчи Юһанна кәлди. У нан
йемәйду вә шараб ичмәйду вә: ‹ Униң яман роһи бар› дәп ейтисиләр. 34 Ибн
ал-Инсан кәлди, у йәйду вә ичиду вә: ‹ Мана қандақ йегүчи вә шараб ичкүчи
бир адәм, баҗгир билән гунакарларниң дости› дәп ейтисиләр. 35 Мана һекмәт
өз балилириниң һәммисидин тәстиқ қилинди».

Гунакар бир хотун Әйса Мәсиһниң путлирини хушбуй яғ билән яғлайду

36 Пәрисийләрдин бири уни өзи билән нан йегили қичқарди. У пәрисийниң
өйигә кирип дәстиханда олтарди. 37 Вә мана у шәһәрдики гунакар бир хотун
униң пәрисийниң өйидә олтарғинини билип, бир ақ қаштеши шешидә хушбуй
яғни елип келип, 38 униң кәйнидин путлириниң йенида тохтап, йиғлап көз
яшлири билән путлирини жуйғили туруп, баш чачлири билән ертип, униң
путлирини сөйүп хушбуй яғ билән яғлиди. 39 Уни дәвәт қилған пәрисий
буни көргәндә өз ичидә пикир қилип ейтти: «Әгәр бу киши пәйғәмбәр болса,
униң өзигә қол тәккүзгән хотун ким вә қандақ, йәни гунакар екәнликини
биләтти».
40 Әйса сөз башлап униңға ейтти: «Әй Симон, саңа бир немә ейтай». У
ейтти: «Әй устаз, ейтқин». 41 «Бир қәриз бәргүчиниң икки қәриздари
бар еди. Бириниң қәризи бәш йүз динар вә йәнә бириниңки әллик динар
еди. 42 Уларниң төләп бәргили бир нәрсиси болмиғач, у һәр иккилисини
кәчүрди. Әмди уларниң қайсиси уни ошуқрақ дост тутиду?» 43 Симон җавап
берип: «Хиял қилимәнки, өзигә толирақ кәчүрүм қилип берилгән киши»
дәп ейтти. У униңға ейтти: «Раст ейттиң». 44 Андин у хотунға қарап Симонға
ейтти: «Бу хотунни көрәмсән? Мән сениң өйүңгә киргәндә путлиримға су
бәрмидиң, лекин бу өзи путлиримни көз яшлири билән жуюп, баш чачлири
билән ертти? 45 Сән мени бир сөймидиң, лекин бу өзи мән киргәндин бери
путлиримни сөйүштин тохтимиди. 46 Сән бешимни яғ билән яғлимидиң,
лекин бу өзи мениң путлиримни хушбуй яғ билән яғлиди. 47 Униң үчүн саңа
ейтимәнки, униң тола гуналири кәчүрүлди. Мана у тола муһәббәт көрсәтти.
Лекин һәр кимгә аз кәчүрүлсә, аз муһәббәт көрситиду». 48 Андин у хотунға
ейтти: «Сениң гуналириң кәчүрүлди».

49 Униң билән дәстиханда олтарғанлар өз ичидә: «Гуналарни һәм кәчүридиған
бу өзи кимдур?» дегили турди. 50 Амма у хотунға ейтти: «Етиқатиң сени
қутқузди, аманлиқ билән барғин».

Әйса Мәсиһкә әгәшкән хотунлар

8 1 Андин кейин у өзи жутни кезип, шәһәрдин шәһәргә, кәнттин кәнткә
берип вәз ейтип, Худаниң падишаһлиқиниң Инҗилини җакалатти. Он
иккиләр униң билән еди. 2 Яман роһлардин вә ағриқлардин сақайған бир
нәччә хотунлар, йәни өзидин йәттә яман роһ чиқирилған магдалалик дәп
аталған Мәрйәм 3 вә Һиродәсниң вәкили Хузаниң хотуни Йоанна вә Сусана
вә өз маллири билән униңға хизмәт қилған башқа тола хотунлар бар еди.

Уруқ чачқучи тоғрисидики тәмсил

4 Башқа-башқа шәһәрләрдин тола хәлиқ униң алдиға чиқип йиғилғанда,
у тәмсил билән ейтти: 5 «Уруқ чачқучи уруқ чачқили чиқти. У чачқинида
бәзиси йолниң йениға чүшүп дәссәлди вә һава учарқанатлири уни йеди.
6 Бәзиси ташлиқ йәргә чүшти вә неми болмиғач үнгәндә қуруди. 7 Бәзиси
тикәнләр арисиға чүшти вә тикәнләр биллә үнүп, уни боғди. 8 Бәзиси болса
яхши йәргә чүшүп үнүп, йүз һәссә һосул кәлтүрди». Буни ейтип: «Һәр кимниң
аңлиғили қулиқи бар болса, аңлисун» дәп қичқарди.
9 Кейин шагиртлири бу тәмсилниң мәнисини униңдин сориди. 10 У
ейтти: «Худаниң падишаһлиқиниң сирлирини билмәклик силәргә
берилди. Лекин қалғанларға тәмсилләр билән ейтилиду. Шундақ қилип
улар көрүп туруп көрмәйду вә аңлап туруп уқмайду.

Уруқ чачқучи тоғрисидики тәмсилниң чүшәндүрүлүши

11 Мана тәмсилниң мәниси будур: Уруқ Худаниң сөзидур. 12 Йол
үстидикиләр шундақки, улар аңлиғандин кейин иблис келип, улар
ишинип нижат тапмисун дәп, сөзни көңүллиридин елип кетиду. 13 Ташлиқ
йәрләрдикиләр болса шундақки, улар аңлиғанда сөзни хошаллиқ билән
қобул қилип, йилтизи болмиғини үчүн бир вақитқичә ишинип синақ вақтида
тайиду. 14 Тикәнләр арисиға чүшкини болса шундақки, улар аңлиғандин
кейин берип өмриниң әндишисидин, дөләттин вә ләззәттин боғулуп, һосул
кәлтүрмәйду. 15 Амма яхши йәрдикиләр шундақки, улар сөзни аңлап, яхши
вә ақ көңүлдә сақлап, сәвир қилип һосул кәлтүриду.

Чираг тоғрисидики тәмсил

16 Һеч ким чирағни йеқип, бир қачиниң тегигә яки бир орунниң
астиға қоймайду, бәлки киргәнләр йоруқини көрсун дәп, чирағданниң
үстигә қойиду. 17 Чүнки ашкарә болмайдиған йошурун нәрсә йоқтур вә
ашкарә болмиғидәк һеч бир мәхпий нәрсә йоқтур. 18 Униң үчүн қандақ
аңлиғиниңларға сәпселип беқиңлар, чүнки кимниңки бар болса униңға
берилиду вә кимниңки йоқ болса өз хиялидики бари һәм униңдин елиниду».

Әйса Мәсиһниң аниси вә бурадәрлири

19 Униң аниси вә бурадәрлири униңға келип, хәлиқниң сәвәбидин униң билән
көрүшәлмиди. 20 «Сениң анаң вә бурадәрлириң ташқирида туруп, сени көргили
халайду» дәп униңға хәвәр берилди. 21 Амма у җавап берип уларға ейтти:
«Худаниң сөзини аңлап, әмәлгә кәлтүргүчиләр анам вә бурадәрлиримдур».

Әйса Мәсиһ боранни тиничитиду

22 Күнләрдә бир күн вақә болдики, у өзи шагиртлири билән бир кемигә
чүшүп, уларға ейтти: «Деңизниң у тәрипигә өтәйли». Шуниң билән улар
барди. 23 Кетип барғинида у өзи ухлап қалди вә деңизда бир боран чиқти
вә кемә судин толуп турғини билән улар хәтәрдә еди. 24 Улар униң алдиға
берип, уни ойғитип ейтишти: «Әй устаз, әй устаз, һалак болимиз!» У
қопуп шамални вә су долқунлириға тәнбиһ бәрди вә улар тохтап, тинич
болди. 25 Андин у уларға ейтти: «Етиқатиңлар қени?» Амма улар қорқуп,
тәәҗҗүп қилип өз арилирида: «Бу ким екәнки, шамал билән суға һәм
әмир қилса, улар униңға итаәт қилиду?»

Әйса Мәсиһ бир адәмдин тола яман роһлар чиқириду

26 Улар Галилийәниң уттуридики герасалиқларниң жутиға берип,
27 қуруқлуққа чиққинида яман роһлар егиләнгән бир адәм шәһәрдин келип
униңға учриди. Өз өзи узун вақиттин бери кийим киймәй, өйдә олтармай,
гөрләрдә туратти. 28 У Әйсани көрүп бир пәряд қилип алдиға йиқилип: «Әй
Әйса Ибн Аллатаала, сән билән немә ишим бар? Саңа ялвуримән: Маңа азар
бәрмигин» дәп үнлүк аваз билән ейтти. 29 Чүнки у напак роһқа: ‹ У адәмдин
чиққин› дәп әмир қилған еди. Узун вақит яман роһ уни қийниған еди вә у
зәнҗир билән ишкәлдә бағлинип бәнд болғанда бағларни үзүп яман роһтин
чөлләргә һайдалған еди. 30 Әйса: «Етиң немидур?» дәп униңдин сориди. У:
«Түмән» дәп ейтти. Чүнки униңға тола яман роһлар киригән еди. 31 Улар:

«Бизгә һаңға барғили әмир қилмиғин» дәп униңға ялвурди.
32 Анда чоң бир пада тоңғуз тағда отлайтти. Улар буларниң ичигә киргили
униңдин иҗазәт тилиди вә у уларға иҗазәт бәрди. 33 Андин яман роһлар
адәмдин чиқип, тоңғузларға кирди вә у пада ярниң левидин деңизға чөкүп,
димиқип өлүп кәтти.
34 Падичилар вәқә болғанни көрүп қечип берип, шәһәрдә вә сәһрада хәвәр
бәрди. 35 Андин улар болған вәқәни көргили чиқип Әйсаниң алдиға келип,
өзидин яман роһлар чиққан адәмниң кийим кийип әқиллиқ болуп Әйсаниң
путлириниң йенида олтарғинини көрүп, қорқуп кетишти. 36 Вәқәни
көргәнләр җин чаплашқан кишиниң қандақ сақайғинини уларға хәвәр бәрди.
37 Герасалиқларниң жут әтрапидики һәммә хәлиқ чоң қорқунучтин тутулуп:
«Бизниң алдимиздин кәткин» дәп униңға ялвурди. Шуңа у өзи кемигә кирип,
йенип кәткили турди.
38 Амма өзидин яман роһлар чиққан адәм униң билән биллә беришни
униңдин тилиди. Лекин Әйса уни өзидин яндуруп ейтти: 39 «Өйүңгә йенип
берип, Худаниң саңа қанчә чоң иш қилғинини хәвәр бәргин». У берип, барчә
шәһәрдә Әйсаниң униңға қанчә чоң иш қилғинини елан қилди.

Тирилдүрүлгән қиз вә сақайтилған хотун

40 Әйса йенип кәлгәндә хәлиқ уни қарши елишти, чүнки һәммиси униңға
мунтәзир еди. 41 Вә мана өзи синагогниң чоңи болуп Яирус дегән бир киши
келип, Әйсаниң путлириға йиқилип униңға өйигә киргили ялвурди. 42 Чүнки
униң он икки яшлиқ ялғуз бир қизи бар еди вә у өлүмниң һалитидә еди.
43 У кетип барғинида хәлиқ уни тола қистишатти. Он икки йилдин бери өзи
хун кесили тартип өз барчә тирикчиликини тевипларға сәрп қилип һеч
биридин шипа тапмиған бир хотун 44 кәйнидин келип, униң либасиниң
етикигә қол тәккүзди вә дәрһал хун еқиши тохтиди. 45 Шуңа Әйса ейтти:
«Мени ким тутти?» Амма һәммиси танғанда Петрус вә униң билән болғанлар:
«Әй устаз, хәлиқ сени тола қистап туриду» дәп ейтишти. 46 Лекин Әйса ейтти:
«Маңа бирким қол тәккүзди, чүнки мән өзәмдин қувәт чиққинини билдим».
47 Хотун өзиниң пинһан болмиғинини көрүп, титрәп келип униң алдиға
йиқилип, һәммә хәлиқниң алдида немә сәвәбтин униңға қол тәккүзгинини
вә қандақ сақайғинини ейтип бәрди. 48 У униңға ейтти: «Әй қизим, етиқатиң
сени сақайтти. Аманлиқ билән барғин».
49 У техи сөз қилип турғанда синагогниң чоңиниң өйидин бир киши келип
ейтти: «Қизиң өлди, устазни йәнә кайитмиғин». 50 Лекин Әйса буни аңлап
униңға ейтти: «Қорқма, пәқәт ишәнгин вә у сақийиду». 51 У өйгә йетип
кәлгәндә Петрус билән Юһанна вә Яқубтин вә қиз балиниң ата-анисидин

башқа һеч кимни ичкири киргили қоймиди. 52 Һәммиси бала үчүн йиғлап өз мәйдилиригә уривататти. Лекин у ейтти: «Йиғлимаңлар! У өлгән әмәс, бәлки ухлап қалғандур». 53 Улар униң өлгинини билип, уни мәсқирә қилип күлишти. 54 Лекин у өзи балиниң қолини тутуп: «Әй қиз, қопқин!» дәп қичқарди. 55 Униң роһи йенип кәлди вә у дәрһал қопти. Андин у: «Балиға йегили бир нәрсә берилсун» дәп буйруди. 56 Униң ата-аниси һәйран қалди. Амма у уларға: «Вәқә болғанни һеч кимгә ейтмаңлар» дәп буйруди.

Әйса Мәсиһниң он икки шагиртини әвәтиши

9 1 У он иккиләрни қичқирип, яман роһларниң һәммисиниң үстигә вә кесәлликләрни сақайтқили қувәт вә қудрәт бәрди. 2 У уларни Худаниң падишаһлиқини вәз ейтип, кесәлләрни сақайтқили әвәтип, 3 уларға ейтти: «Йол үчүн һеч нәрсә алмаңлар, нә һаса нә хурҗун нә нан нә күмүч вә бириңларниң икки либаси болмисун. 4 Силәр қайси өйгә кирсәңлар, у йәрдин чиққичә анда қелиңлар. 5 Бир йәрдә улар силәрни қобул қилмиса, у шәһәрдин чиқип, уларға қарши гувалиқ болмақ үчүн путлириңлардики топини қеқиңлар» деди. 6 Улар чиқип, кәнттин кәнткә йүрүп жутни кезип, Инҗилни вәз ейтип һәр йәрдә шипа берәтти. Һиродәс Әйса Мәсиһни көрмәкчи

7 Лекин һаким Һиродәс вәқә болғанни аңлап, тола һәйран қалди, чүнки бәзиләр ейтатти: «Юһанна өлүкләр арисидин қопупту».

8 Лекин бәзиләр: «Елияс ашкарә қилинипту» вә бәзиләр: «Қедимқи пәйғәмбәрләрдин бири қопупту» дәйтти. 9 Амма Һиродәс ейтти: «Юһаннаниң бешини мән кәстүрдүм, амма мән униң тоғрисидин шундақ аңлиған адәм кимдур?» У уни көргили издәйтти.

Әйса Мәсиһ бәш миң кишини тойдуриду

10 Расуллар йенип келип, һәммә қилғинини Әйсаға хәвәр бәрди. У уларни өзи билән елип Бәйтсайда дегән бир шәһәргә тәнһа барди. 11 Хәлиқ буни билип қалғанда униңға әгәшти вә у уларни қобул қилип, Худаниң падишаһлиқи тоғрисида уларға сөз қилип, шипаға муһтаж болғанларни сақайтти.

12 Күн өткили аз қалғанда он иккиләр келип, униңға ейтти: «Хәлиқни яндурғин. Әтраптики кәнт вә жутларға берип, қонғидәк җай вә таам тапсун, чүнки биз мунда чөл йәрдидурмиз». 13 Амма у уларға ейтти: «Силәр уларға таам бериңлар». Улар униңға ейтти: «Биздә бәш нан билән

икки белиқтин башқа һеч нәрсә йоқтур. Яки биз берип бу һәммә хәлиққә таам сетивалайлиму?» [14] Чүнки улар бәш миңчә әр киши еди. Андин у өз шагиртлириға ейтти: «Уларни топ-топ қилип әлликтин-әлликтин олтарғузуңлар». [15] Улар шундақ қилип һәммисини олтарғузди. [16] У бәш нан билән икки белиқни елип, асманға қарап дуа оқуп, уларни уштуп хәлиқниң алдиға қойғили шагиртлириға бәрди. [17] Һәммиси йәп тойди. Улар йәп, ешип қалған парчиларни йиғип он икки севәт толтарди.

Петрусниң Әйса Мәсиһ тоғрисидики гувалиқи

[18] У өзи тәнһада дуа қилип турғанда шагиртлири униң билән еди. У улардин сорап ейтти: «Хәлиқ мени ким дәйду?» [19] Улар җавап берип ейтти: «Чөмүлдүргүчи Юһанна, амма башқилар Елияс вә йәнә башқилар: ‹ Қедимқи пәйғәмбәрләрдин бири қопупту, дәйду». [20] У уларға ейтти: «Лекин силәр мени ким дәйсиләр?» Петрус җавап берип ейтти: «Алланиң Мәсиһидурсән». [21] У чиң сөз қилип: «Буни һеч кимгә ейтмаңлар» дәп буйруп,

Әйса Мәсиһниң өлүп тирилишини алдин ейтиши

[22] ейттики: «Ибн ал-Инсанниң тола зәхмәт тартип, ақсақаллардин вә баш каһинлардин вә катиплардин рәт қилинип өлтүрүлүп, үчинчи күндә тирилип қопмиқи керәктур». [23] Лекин у һәммисигә ейтти: «Бирким кәйнимдин әгәшкили халиса, өзидин ваз кечип, һәр күн чапрас яғачини көтирип маңа әгәшсун. [24] Чүнки һәр ким өз җенини қутқузғили халиса, уни җүтүгиду вә һәр ким мән үчүн өз җенини җүтүрсә, уни қутқузиду. [25] Чүнки инсан барчә дунияни пайда тепип, өзини җүтүрүп һалак қилса, униңға немә мәнпәәт болиду? [26] Чүнки һәр ким мәндин вә мениң сөзлиримдин уятса, Ибн ал-Инсан өзиниң вә Атиниң вә муқәддәс пәриштиләрниң шан-шәрипидә кәлгәндә униңдин уятиду. [27] Бәрһәқ, силәргә ейтимән: Мунда турғанларниң бәзилири Худаниң падишаһлиқини көрмигичә өлүмни тетимайду».

Тағда Елияс вә Мусаниң Әйса Мәсиһ билән көрүнүши

[28] Вәқә болдики, у бу сөзни ейтип тәхминән сәккиз күндин кейин Петрусни вә Юһаннани вә Якубни елип, дуа қилғили бир таққа чиқти. [29] У дуа қилғинида йүзиниң көрүнүши өргәрди вә либаси ақирип пақириди. [30] Вә мана икки адәм, йәни Муса билән Елияс, униң билән сөзлишип, [31] шан-шәрәп билән көрүнүп, униң Йерусалимда бежа кәлтүридиған дуниядин кетиши тоғрисидин сөз қилишатти. [32] Лекин Петрус вә униң билән болғанлар

уйқадин еғирлашқан едиләр вә ойғинип униң шан-шәрипини вә униң билән турған икки адәмни көрди. 33 Булар униңдин айрилғанда Петрус Әйсаға: «Әй устаз, мунда турушимиз яхшидур. Үч сайивән ясайли, бири саңа, бири Мусаға вә бири Елиясқа» деди. Амма у немә ейтқинини өзи билмиди. 34 У буни ейтқанда бир булут келип, уларға сайә қилди. Улар булутниң арисиға киргәндә қорқти. 35 Булуттин бир аваз чиқип ейттики: «Мениң илғанған Оғлум будур, уни аңлаңлар». 36 Аваз аңланғанда Әйса ялғуз қалған еди. Улар шүк туруп, шу күнләрдә өз көргәнлиридин һеч кимгә бир немә ейтмиди.

Җин чаплашқан балиниң сақайтилиши

37 Улар әтиси тағдин чүшкәндә тола хәлиқ униң алдиға чиқти. 38 Вә мана хәлиқтин бир киши қичқирип ейтти: «Әй устаз, саңа ялвуримән: Оғлумға қариғин, чүнки у мениң ялғуз баламдур. 39 Вә мана бир роһ уни тутиду вә у өзи пәрәз қилиду вә ағзидин көпүк кәлгичә уни силкип әзгәндин кейин тәслик билән униңдин кетиду. 40 Мән сениң шагиртлириңдин: ‹ Уни чиқириңлар› дәп тилидим, амма улар уни чиқиралмиди». 41 Әйса җавап берип ейтти: «Әй имансиз вә тәтүр нәсил, қачанғичә силәр билән туруп, силәргә сәвир-тақәт қилай? Оғлуңни бу йәргә елип кәлгин». 42 У келип турғинида, яман роһ уни йәргә йиқитип қаттиқ силкиди вә Әйса напак роһқа тәнбиһ берип, балини сақайтип уни атисиға тапшурди.

Әйса Мәсиһ йәнә өлүп тирилиши тоғрисида сөзләйду

43 Һәммиси Худаниң улуқ қудритигә һәйран қалди. Һәммиси Әйсаниң барчә қилғиниға һәйран болуп турғанда у өз шагиртлириға ейтти: 44 «Бу сөзләрни қулақлириңларға селиңлар: Мана Ибн ал-Инсан адәмләрниң қоллириға тапшурулиду». 45 Лекин улар бу сөзни уқмиди. Улар уқалмиғидәк йошурулған еди вә улар бу сөз тоғрисида униңдин сориғили қорқти.

Ким улуқрақ?

46 Уларниң көңлигә: «Қайсимиз һәммимизниң улуқи болиду» дәп бир пикир кирди. 47 Лекин Әйса уларниң көңүллиридики пикирни билип, бир кичик балини елип өз йенида турғузуп, 48 уларға ейтти: «һәр ким бу кичик балини мениң исмимда қобул қилса, мени қобул қилиду вә һәр ким мени қобул қилса, мени әвәткәнни қобул қилиду, чүнки һәммәңларниң кичикрәки чоңдур».

Силәргә зит болмиған бири силәр биләндур

[49] Юһанна сөз қилип ейтти: «Әй устаз, бир кишиниң сениң исмиң билән
яман роһлар чиқарғинини көрүп, бизгә әгәшмигини үчүн уни тосидуқ».
[50] Лекин Әйса униңға ейтти: «Уни тосимаңлар. Силәргә зит болмиған киши
силәр биләндур».

Әйса Мәсиһни қобул қилмиған кәнт

[51] Униң аләмдин көтирилидиған күнлири йеқинлашқанда у өзи
Йерусалимға барғили йүзләнди. [52] У йүзи алдида әлчиләр әвәтти. Улар
униңға җай тәйяр қилғили самарийәликләрниң бир кәнтигә кирди. [53] Амма
улар униң Йерусалимға йүзләнгини үчүн уни қобул қилмиди. [54] Униң
шагиртлири Яқуб вә Юһанна буни көрүп ейтти: «Әй Худавәндә, асмандин от
чүшүп уларни йоқатсун дәп, тилишимизни халайсәнму?» [55] Амма у бурулуп
уларни әйиплиди. [56] Андин улар башқа бир кәнткә барди.

Әйса Мәсиһкә әгишиш

[57] Улар йолда кетип барғанда бир киши униңға ейтти: «Әй хоҗа, нә йәргә
барсаң, мән саңа әгишәй». [58] Әйса униңға ейтти: «Түлкиләрниң ғарлири
вә асман учарқанатлириниң угилири бар, лекин Ибн ал-Инсанниң баш
қойидиған йери йоқтур».
[59] У башқисиға: «Маңа әгәшкин» деди. Лекин у ейтти: «Авал берип, атамни
дәпнә қилғили маңа иҗазәт бәргин».
[60] Амма у униңға ейтти: «Өлүк болғанләр өзи өлүкини көмсун, лекин сән
берип Худаниң падишаһлиқини җакалиғин».
[61] Йәнә бири ейтти: «Әй хоҗа, саңа әгишәй, лекин авал берип, өйүмдикиләр
билән хошлашқили маңа иҗазәт бәргин». [62] Амма Әйса униңға ейтти: «һеч
ким қолини қош сапқучиға қоюп кәйнигә қариса, Худаниң падишаһлиқиға
лайиқ әмәс».

Әйса Мәсиһниң йәтмиш икки шагиртини әвәтиши

10 [1] Андин кейин Худавәндә йәнә йәтмиш кишини сайлап, уларни
иккидин-иккидин өз йүзиниң алдида өзи баридиған һәр шәһәргә
вә һәр йәргә әвәтип, [2] уларға ейтти: «һосул тола, лекин ормичилар аздур.
Униң үчүн һосулниң егисидин өз һосулиға ормичилар әвәтишни тиләңлар.
[3] Бериңлар! Мана силәрни бөриләр арисиға қозилардәк әвәтимән. [4] һәмян вә

хурҗун вә аяқ көтәрмәңлар вә йолда һеч киши билән көрүшмәңлар. [5] Қайси өйгә кирсәңлар авал: ‹ Теч-аманлиқ болсун бу өйгә› дәп ейтиңлар. [6] Әгәр теч-аманлиқ оғли анда бар болса, тилигән теч-аманлиқиңлар униң үстидә тохтайду, болмиса силәргә яниду. [7] У өйдә қелип, улар бәргинини йәп-ичиңлар, чүнки мәдикар өз иш һәққигә лайиқтур. Өйдин өйгә йөткәлмәңлар. [8] Қайси шәһәргә кирсәңлар вә улар силәрни қобул қилса, алдиңларға немә қоюлса йәңлар. [9] Андаки кесәлләрни сақайтип, уларға ейтиңлар: ‹ Худаниң падишаһлиқи силәргә йеқинлашти›. [10] Амма қайси шәһәргә кирсәңлар вә улар силәрни қобул қилмиса, униң кочилириға чиқип ейтиңлар: [11] ‹ Шәһириңларниң путлиримизға қонған тописини һәм силәргә қеқиветимиз. Лекин буни билиңларки, Худаниң падишаһлиқи йеқинлашти›. [12] Силәргә ейтимән: У күни Содомниң һалити у шәһәрниңкидин йеникрәк болиду.

Товва қилмиған шәһәрләр

[13] Вай саңа әй Қоразин, вай саңа әй Бәйтсайда, чүнки силәрдә қилинған қудрәтлик әмәлләр Тир вә Сидонда қилинған болса еди, улар узун вақиттин бери жулда вә күлдә олтирип товва қилатти. [14] Лекин һөкүм күнидә Тир вә Сидонға болидиған һаләт силәрниңкидин йеникрәк болиду. [15] Сән әй Капәрнаһум, асманғичә көтириләмсән? Мана дозаққичә чүшүрүлисән.
[16] Кимки силәрни аңлиса, мени аңлайду вә кимки силәрни рәт қилса, мени рәт қилиду. Лекин кимки мени рәт қилса, мени әвәткәнни рәт қилиду».
[17] У йәтмиш адәм хушлуқ билән йенип келип ейтти: «Әй Худавәндә, яман роһлар һәм сениң исмиң билән бизгә итаәт қилиду». [18] Шунда у уларға ейтти: «Шәйтанниң чеқиндәк асмандин чүшкинини көрдүм. [19] Мана илан билән чаянларни дәпсәндә қилғили вә дүшмәнниң һәммә қуввитиниң үстигә силәргә қудрәт бәрдим вә һечнемә силәргә зәрәр қилалмайду. [20] Лекин роһларниң силәргә итаәт қилғини үчүн хошал болмаңлар, бәлки исимлириңлар асманларда пүтүлгини үчүн хошал болуңлар».

Әйса Мәсиһниң хошаллиқи

[21] Шу сааттә Әйса Муқәддәс Роһ билән хошал болуп ейтти: «Әй асман вә йәрниң Худавәндиси Ата, саңа һәмд ейтимәнки, буни дана билән ақиллардин пинһан қилип, саддиларға ашкарә қилдиң. Дәрвәқә, әй Ата, саңа шундақ хуш көрүнди. [22] Һәрнемә Атамдин маңа берилгән вә Атидин башқа һеч ким Оғулниң ким екәнликини билмәйду вә Оғул билән Оғул өзи уларға Атини ашкарә қилғили халайдиған кишиләрдин башқа һеч ким Атиниң ким екәнликини билмәйду».

23 У тәнһада шагиртлириға беқип ейтти: «Көргиниңларни көргән көзләр
мубарәктур. 24 Чүнки силәргә ейтимән: Тола пәйғәмбәр вә падишаһлар
көргиниңларни көргили халап, көрәлмиди вә аңлиғиниңларни аңлиғили
халап, аңлиялмиди».

Рәһим қилған самарийәлик тоғрисидики тәмсил

25 Вә мана бир Тәврат устази қопуп уни синап ейтти: «Әй устаз, әбәдий
һаятлиққа варис болмақ үчүн немә қилай?» 26 Шунда у униңға ейтти:
«Тәвратта немә пүтүлгән? Қандақ оқуйсән?» 27 У җавап берип ейтти: «Рәб
Худайиңни пүтүн көңлүңдин вә пүтүн җениңдин вә пүтүн күчүңдин вә
пүтүн әқлиң билән дост тутқин вә хошнаңни өзәндәк дост тутқин». 28 У
униңға ейтти: «Раст җавап бәрдиң, буни қилғин вә тирик қалисән». 29 Лекин
у өзини адил қилғили халап, Әйсаға ейтти: «һәкәмсайәм кимдур?»
30 Әйса сөз қилип ейтти: «Бир адәм Йерусалимдин Йерихоға кетип берип,
булаңчиларниң арисиға чүшүп қалди. Улар уни ялаңғачлап, уруп, йерим
җан қилип қоюп кәтти. 31 Тасадипий бир каһин шу йол билән кетип берип,
уни көргәндә өтүп кәтти. 32 Шундақ һәм бәни-Лавийдин бири у йәргә келип,
униңға қарап өтүп кәтти. 33 Лекин у йол билән сәпәр қилған бир самарийәлик
келип, уни көргәндә рәһим қилип, 34 алдиға берип, җараһәтлиригә яғ билән
шараб қуюп теңип қойди. Андин уни улиғиға миндүрүп, бир ләңгәргә елип
берип бақти. 35 Әтиси у икки динар чиқирип ләңгәрчигә берип: ‹ Уни бақкин
вә униңға йәнә хираҗәт қилсаң, мән йенишимда саңа төләп беримән› дәп
ейтти. 36 Саңа бу үчиң қайсиси булаңчиларниң қолиға чүшкәнниң хошниси
көрүниду?» 37 У ейтти: «Униңға мәрһәмәт қилған киши». Әйса униңға ейтти:
«Сән һәм берип, шундақ қилғин».

Марта вә Мәрйәмниң өйидә

38 Улар меңип турғанда у өзи бир кәнткә кирди вә Марта дегән бир хотун
уни өз өйигә қобул қилди. 39 Униң Мәрйәм дегән бир һәмшириси бар еди. У
өзи Худавәндиниң путлириниң йенида олтирип, униң сөзини аңлавататти.
40 Лекин Марта тола хизмәт билән мәшғул болуп, униңға берип ейтти: «Әй
Худавәндә, һәмширәм мени хизмәт қилғили ялғуз қойғанни көрмәмсән?
Мән билән қилишип бәргили униңға буйруғин». 41 Амма Худавәндә җавап
берип униңға ейтти: «Әй Марта, әй Марта, сән тола ишлар үчүн беарам
болуп әндишә қилисән, 42 лекин зөрүр болған нәрсә бирдур. Мәрйәм өзидин
елинмайдиған яхши һәссини илғиди».

Дуа қилиш тоғрисидики тәлим

11 [1] Вақә болдики, у дуа қилип болғанда шагиртлиридин бири униңға
ейтти: «Әй Худавәндә, Юһанна өз шагиртлириға үгәткәндәк бизгә
дуа қилишни үгәткин». [2] У уларға ейтти: «Дуа қилғиниңларда шундақ
ейтиңларки: Әй Ата, сениң исмиң муқәддәс болғай. Сениң падишаһлиқиң
кәлгәй, [3] Йәткидәк ненимизни һәр күн бизгә бәргин. [4] Бизниң гуналиримизни
кәчүргин, чүнки биз һәм биздин қәриздар болған һәр кимни кәчүримиз.
Бизни синаққа салмиғин».

Дуада тилән вә издәп туруш тоғрисида

[5] У уларға ейтти: «Қайсиңларниң бир дости болуп йерим кечидә униң
алдиға берип, униңға: ‹ Әй достум, маңа үч нан өтнә бәргин. [6] Маңа сәпәрдин
бир достум кәлди вә алдида қойғили бир нәрсәм йоқтур› десә, [7] у киши
ичкиридин җавап берип: ‹ Мени аварә қилмиғин, әмди ишик тақақлиқ вә
балилирим мән билән орундидур. Қопуп саңа берәлмәймән› дәрмикин.
[8] Силәргә ейтимәнки, у униң дости болғини үчүн қопуп бәрмисә һәм, униң
ялвурғини үчүн қопуп, қанчә лазим қилса, униңға бериду.
[9] Шундақ мән һәм силәргә ейтимән: Тиләңлар, силәргә берилиду. Издәңлар,
таписиләр. Қеқиңлар, силәргә ечилиду. [10] Чүнки һәр ким тилисә, алиду
вә кимки издисә, тапиду вә қаққанға ечилиду. [11] Силәрниң араңларда бир
ата болса, оғли униңдин бир белиқ тилисә, белиқ орниға униңға бир илан
берәрму? [12] Яки бир тухум сориса, униңға бир чаян берәрму? [13] Әгәр силәр
яман болуп туруп, өз балилириңларға яхши һәдийәләр беришни билсәңлар,
қанчә ошуқрақ асмандики Ата өзидин тилигәнләргә Муқәддәс Роһ бериду».

Әйса Мәсиһ Бәәлзабулдин (йәни Шәйтандин) күчлүктур

[14] У бир гас-гача қилғучи яман роһни чиқарди вә вақә болдики, яман роһ
чиқирилғанда гача сөз қилди вә хәлиқ һәйран болушти. [15] Лекин бәзилири
ейтти: «Яман роһларниң чоңи Бәәлзабулниң васитиси билән яман роһларни
чиқириду». [16] Башқилар уни синап асмандин бир аламәт униңдин тилиди.
[17] Лекин у өзи уларниң пикирлирини билип, уларға ейтти: «Өзигә қарши
бөлүнгән һәр падишаһлиқ хараб болиду вә өй өйниң үстигә йиқилиду. [18] Әгәр
шәйтан һәм өзигә қарши бөлүнгән болса, униң падишаһлиқи қандақ туруп
қалалиду? Силәр мени ‹ У Бәәлзабулниң васитиси билән яман роһларни
чиқириду› дәйсиләр әмәсму? [19] Әгәр мән яман роһларни Бәәлзабулниң
васитиси билән чиқарсам, силәрниң оғуллириңлар кимниң васитиси билән
уларни чиқириду? Буниң үчүн силәрниң һакимлириңлар улар болиду.

20 Лекин әгәр мән яман роһларни Худаниң бармиқи билән чиқарсам,
Худаниң падишаһлиқи силәргә кәлгән әмәсму? 21 Күчлүк киши қураллинип
өз өйини сақлиғанда, униң мели тинич туриду. 22 Лекин униңдин күчлүкрәк
бири келип уни басса, униң үмүт бағлиған барчә яриғини елип, олҗисини
тәқсим қилиду. 23 Кимки мән билән болмиса, маңа зиттур вә кимки мән
билән йиғмиса, паракәндә қилиду.

Яман роһ өзи чиқирилған адәмгә йенип кирмақчи

24 Напак роһ адәмдин чиққанда суйи йоқ йәрләрдә йүрүп, раһәт издәп
тапмай, ‹ Өзәм чиққан өйүмгә янай› дәп берип, 25 уни сүпүрүлгән вә
зиннәтләндүрүлгән тепип, 26 берип, өзидин яманрақ йәнә йәттә роһни елип,
кирип анда қалиду вә у адәмниң аввилидин ахири яманрақ болиду».
27 У буни ейтқанда хәлиқтин бир хотун авазини көтирип униңға ейтти: «Сени
көтәргән қосақ вә емиткән әмчәкләр мубарәктур». 28 Амма у өзи ейтти:
«Дәрвәқә Худаниң сөзини аңлап сақлиғучилар мубарәктур».

Юнус пәйғәмбәрниң аламити

29 Техи тола хәлиқ йиғилғанда у сөз башлап ейтти: «Бу нәсил яман
бир нәсилдур. Улар аламәт издәйду, лекин уларға Юнус пәйғәмбәрниң
аламитидин башқа һеч бир аламәт берилмәйду. 30 Чүнки Юнус Нинәвәниң
хәлқигә аламәт болғандәк, шундақ һәм Ибн ал-Инсан бу нәсилгә аламәт
болиду. 31 Жәнуб мәликиси һөкүм күнидә бу нәсилниң кишилири билән
қопуп уларни һөкүм қилиду, чүнки у өзи Сулайманниң һекмитини аңлиғили
йәрниң чәтлиридин кәлди вә мана Сулаймандин улуқрақи мундадур.
32 Нинәвәниң кишилири һөкүм күнидә бу нәсил билән қопуп уларни һөкүм
қилиду, чүнки улар Юнусниң вәзини аңлап товва қилди вә мана Юнустин
улуқрақи мундадур.

Бәдәнниң чириғи

33 Һеч ким чирағни йеқип бир йошурун йәрдә яки қачисиниң тегидә
қоймайду, бәлки киргәнләр йоруқини көрсун дәп, чирағданниң үстигә
қойиду. 34 Бәдәнниң чириғи көздур. Көзүң сап болса, барчә бәдиниң йоруқ
болиду. Лекин көзүң хараб болса, бәдиниң қараңғу болиду. 35 Униң үчүн
агаһ болғинки, сәндики йоруқ қараңғулуқ болмисун. 36 Амма барчә бәдиниң
йоруқ болса вә униң һеч бир йери қараңғу болмиса, у тамамән рошән болуп,
чирағ өз шолиси билән сени йорутқандәк болиду».

Әйса Мәсиһ рия қилғучи катиплар вә пәрисийләрни әйипләйду

37 У сөз қилип турғанда бир пәрисий уни өз өйигә ғизаға тәклип қилди вә
у кирип дәстиханда олтарди. 38 Лекин пәрисий униң ғизадин илгири қол
жуймиғинини көрүп, һәйран болди.
39 Амма Худавәндә униңға ейтти: «Әмди силәр, әй пәрисийләр, пиялә
билән тавақниң сиртини пакиз қилисиләр, лекин ичиңлар һерислиқ вә
яманлиқ билән толғандур. 40 Әй әқилсизлар, сиртини ясиғучи ичини һәм
ясимидиму? 41 Амма пиялә ичидикидин сәдиқә бериңлар вә мана һәммә
нәрсә силәргә пакиз болиду.
42 Лекин **вай силәргә**, әй пәрисийләр, ялпуз билән сузапниң вә һәммә
отяшларниң ондин бир үлүшини берисиләр, амма адаләттин вә Худаниң
муһәббитидин өтүп кетисиләр. Бирини қилмақ керәк, йәнә бирини қилмай
болмайду.
43 **Вай силәргә**, әй пәрисийләр, синагогларда авалқи орунни вә базарларда
салам елишни яхши көрисиләр.
44 **Вай силәргә**, чүнки адәмләр билмәй, үстидин меңип турған пинһан
гөрләргә охшайсиләр».
45 Тәврат устазлириниң бири сөз қилип униңға ейтти: «Әй устаз, буни
ейтқиниң билән бизни һәм һақарәт қилисән».
46 Амма у ейтти: «Силәргә һәм вай әй Тәврат устазлири, көтәргили мүшкүл
болған йүкләрни адәмләргә қоюп, өзәңлар бир бармиқиңлар билән йүкләрни
тәвраткили яримайсиләр.
47 **Вай силәргә**, әй пәйғәмбәрләрниң қәбирлирини ясиғучилар, амма
ата-бовилириңлар уларни өлтүрди. 48 Өзәңлар гувалиқ берип ата-
бовилириңларниңқилғанлириғаразиболисиләр,чүнкиуларпәйғәмбәрләрни
өлтүрди вә силәр қәбирлирини ясайсиләр. 49 Униң үчүн Худаниң һекмити һәм
ейтқанки: ‹ Мән уларға пәйғәмбәрләр вә расуллар әвәтимән вә бәзилирини
қоғлап өлтүриду›. 50 Шуниң үчүн дунияниң бена қилинғинидин бери һәммә
пәйғәмбәрләрниң төкүлгән қени, 51 Һабилниң қенидин тартип қурбангаһ
билән бәйтниң арисида һалак қилинған Зәкәрияниң қениғичә, бу нәсилдин
тәләп қилиниду. Дәрвәқә силәргә ейтимән: Бу нәсилдин тәләп қилиниду.
52 **Вай силәргә**, әй Тәврат устазлири, мәрипәтниң ачқучини алдиңлар.
Өзәңлар кирмәй киридиғанларни тосидуңлар». 53 У буни уларға ейтқанда
катиплар вә пәрисийләр тола аччиқлинип, тола ишлар тоғрисидин униң
билән музакириләшкили туруп, 54 уни марап, үстидин шикайәт қилмақ үчүн
униң ағзидин бир сөз чиқиришқа өчлишәтти.

Әйса Мәсиһ шагиртлириға тәлим бериду

12 [1] бир-бирини басқидәк һесабсиз тола хәлиқ андайиғилғанда у сөз башлап
шагиртлириға әң авал ейтти: «Пәрисийләрниң хемиртуручидин, йәни
рия қилиштин еһтият қилиңлар. [2] Ашкарә болмайдиған пинһан нәрсә вә
билинмәйдиған мәхпий нәрсә йоқтур. [3] Буниң үчүн қараңғулуқта һәммә
ейтқиниңлар йоруқлуқта аңлиниду вә хилвәтләрдә қулаққа ейтқиниңлар
өгүзләрдә җакалиниду.
[4] Әй достлирим, силәргә ейтимән: Бәдәнни өлтүргәндин кейин йәнә һеч нәрсә
қилалмайдиғанлардин қорқмаңлар. [5] Лекин кимдин қорқмиқиңлар керәк
екәнни силәргә көрситәй: Өлтүргәндин кейин дозаққа ташлиғили қудрити
бар болғандин қорқуңлар, дәрвәқә силәргә ейтимән: Униңдин қорқуңлар.
[6] Бәш қушқач икки тийингә сетилмамду? Уларниң һеч бири Худаниң алдида
унтулған әмәс. [7] Лекин бешиңлардики чачлириңларниң һәммиси һәм
саналғандур. Қорқмаңлар, силәр тола қушқачлардин әвзәлдурсиләр.
[8] Силәргә ейтимән: һәр ким мени адәмләрниң алдида етирап қилса, Ибн ал-
Инсан һәм уни Худаниң пәриштилириниң алдида етирап қилиду. [9] Лекин
кимки мени адәмләрниң алдида инкар қилса, Худаниң пәриштилириниң
алдида инкар қилиниду. [10] һәр ким Ибн ал-Инсанға қарши бир сөз ейтса, у
кәчүрүлиду. Лекин кимки Муқәддәс Роһқа қарши күпүр ейтса, у кәчүрүлмәйду.
[11] Лекин улар силәрни синагогларға вә һакимлар билән сәлтәнәт
қилғучиларниң алдиға елип барғанда, қандақ яки немә җавап берәйли яки
немә ейтайли дәп, әндишә қилмаңлар. [12] Чүнки ейтидиғиниңларни шу
сааттә Муқәддәс Роһ силәргә үгитиду».

Ахмақ бай тоғрисидики тәмсил

[13] Хәлиқтин бири униңға ейтти: «Әй устаз, бурадиримгә мән билән мирасни
үләшкили буйруғин». [14] Амма у униңға ейтти: «Әй адәм, мени силәрниң
үстүңларға ким һаким вә үләштүргүчи қойди?» [15] Кейин у уларға ейтти:
«Агаһ болуп өзәңларни барчә тәмәхорлуқтин сақлаңлар, чүнки инсанниң
һаяти униң мелиниң толилиқидин әмәс».
[16] У уларға бир тәмсил кәлтүрүп ейтти: «Бир бай адәмниң йери жиқ һосул бәрди.
[17] У өз ичидә пикир қилип ейтти: ‹ Қандақ қилай? һосулумни йиғиштурғили
йерим йоқтур›. [18] У йәнә ейтти: ‹ Шундақ қилай: Саңлиримни йиқитип чоңрақ
ясап, һәммә ашлиқимни вә мал-мүлкүмни анда йиғиштуруп, [19] өз җенимға
ейтай: Әй җеним, тола йил үчүн йиққан жиқ мал-мүлкүң бар, раһәт елип
йәп-ичип хуш болғин›. [20] Лекин Худа униңға ейтти: ‹ Әй ахмақ, бу кечә җениң
сәндин тәләп қилиниду. Андин бу жуғлиғиниң кимгә қалиду?› [21] Худаниң
алдида дөләтмән болмай, өзигә ғәзинә йиққанниң һали шундақ болиду».

Худаниң падишаһлиқини издәш керәк

22 У өз шагиртлириға ейтти: «Униң үчүн силәргә ейтимән: Тирикликиңлар
үчүн ‹ Немә йәймиз› яки бәдиниңлар үчүн ‹ Немә кийимиз› дәп әндишә
қилмаңлар. 23 Тириклик ғизадин вә бәдән либастин әвзәлдур. 24 Қузғунларға
қараңлар. Улар теримайду вә я ормайду, ханә амбарлири ханә саңлири
йоқтур, лекин Худа уларни пәрвиш қилиду. Силәр учарқанатлардин қанчә
әвзәл әмәсмусиләр? 25 Қайсиңлар өз әндишиси билән өз өмрини бир гәз
узунрақ қилалиду? 26 Әгәр һәммидин кичик ишқа күчүңлар йәтмисә, немә
үчүн қалған тоғрисида әндишә қилисиләр?
27 Ява гүлләргә қараңлар, улар қандақ өсиду, ханә егирмәйду ханә тоқумайду.
Лекин силәргә ейтимәнки, Сулайман һәм барчә шан-шәрәп билән уларниң
биридәк кийгән әмәс еди. 28 Худа сәһрадики бу күн бар вә әтә тонурға
селинидиған отни шундақ кийдүрсә, қанчә ошуқрақ силәрни кийдүрмәмду,
әй имани кам болғанлар.
29 Униң үчүн ‹ Немә йәймиз› яки ‹ Немә ичимиз› дәп әндишә қилмаңлар вә
тәшвишләнмәңлар. 30 Чүнки буниң һәммисини дуниядики таипиләр издәйду,
лекин Атаңлар буниң һәммисигә муһтаж болғиниңларни билиду. 31 Амма
Худаниң падишаһлиқини издәңлар вә буниң һәммиси силәргә һәм берилиду.
32 Қорқмиғин, әй кичик пада, чүнки падишаһлиқни силәргә бәргили
Атаңларниң хуш-ризайидур. 33 Мелиңларни сетип, сәдиқә бериңлар.
Өзәңлар үчүн конармайдиған һәмянлар вә оғри йеқин келәлмәйдиған вә
күйә бузалмайдиған вә түгимәйдиған ғәзинә асманларда йиғиңлар. 34 Чүнки
ғәзинәңлар қайда болса, көңлүңлар һәм анда болиду.

Әйса Мәсиһниң келишигә тәйяр болуш

35 Бәллириңлар бағлақлиқ вә чирағлириңлар йеқиқлиқ турсун. 36 Силәр
өз хоҗисиниң тойдин йенип келишигә мунтәзир болуп қаққинида ишикни
дәрһал ачқили тәйяр туридиған адәмләргә охшаңлар. 37 Хоҗиси йенип
кәлгәндә ойғақ тепилидиған хизмәткарлар мубарәктур. Бәрһәқ, силәргә
ейтимән: У өз белини бағлап уларни олтарғузуп, өзи уларниң алдиға
берип уларға хизмәт қилиду. 38 Әгәр кечисиниң иккинчи һәссә яки үчинчи
һәссисидә келип, уларни шундақ тапса, улар мубарәктур. 39 Лекин буни
билиңларки, өй ғоҗайини оғриниң қайси сааттә келидиғинини билсә еди,
өз өйини тәшкили қоймас еди. 40 Униң үчүн тәйяр туруңлар, чүнки Ибн ал-
Инсан силәр гуман қилмиған сааттә келиду».

Ишәшлик вәкил

41 Петрус униңға ейтти: «Әй Худавәндә, бу тәмсилни бизләргә ейтисәнму
яки һәммисигиму?» 42 Худавәндә ейтти: «Хоҗиси өз хизмәткарлириға
тәйинләнгән ғизасини өз вақтида бәрмәк үчүн уларниң үстигә қойидиған
яхши вә ишәшлик вәкил кимдур? 43 Хоҗиси йенип кәлгәндә шундақ
қилишида тепилған қул мубарәктур. 44 Бәрһәқ, силәргә ейтимән: У уни һәммә
тәәллуқиниң үстигә қойиду. 45 Лекин у қул өз көңлидә: ‹ Хоҗам кәч келиду› дәп
хизмәткарларни вә дедәкләрни уруп, йәп-ичип мәст болуп турса, 46 у қулниң
хоҗиси у гуман қилмиған күндә вә билмигән сааттә келип, уни парә қилип,
һәссисини имансизлар билән қилиду. 47 Лекин хоҗисиниң ирадисини билип
өзи тәйяр болмай, хоҗисиниң ирадисигә мувапиқ қилмиған қул ошуқрақ
таяқ йәйду. 48 Амма билмәй, таяққа лайиқ бир ишни қилип салған қул аз таяқ
йәйду. Һәр кимгә җиқ берилсә, униңдин җиқ тәләп қилиниду вә һәр кимгә
тола тапшурулса, униңдин ошуқрақ сорилиду.

Әйса Мәсиһниң келиши бөлгүнчиликкә сәвәб болиду

49 Мән йәр йүзигә бир от салғили кәлдим вә қанчә халаймәнки, туташса
еди. 50 Лекин бир чөмүлдүрүш билән чөмүлдүрүлүшүм керәк вә тамам
болғичилик қандақ әнсизлинип туримән. 51 Мени, йәр йүзигә аманлиқ
бәргили кәлди дәп, хиял қилисиләрму? Силәргә ейтимән: Ундақ әмәс, бәлки
бөлгүнчилик салғили кәлдим. 52 Мундин кейин бир өйдики бәш кишиниң
үчи иккисигә қарши вә иккиси үчигә қарши бөлүниду. 53 Ата оғулға қарши вә
оғул атиға қарши вә ана қизға қарши вә қиз аниға қарши вә қейнана келинигә
қарши вә келин қейнанисиға қарши бөлүниду».

Бу заманниң бешарәтлирини тәптиш қилиш

54 Андин у хәлиққә һәм ейтти: «Гәрбтин бир булутниң қозғалғинини
көргиниңларда дәрһал ейтисиләр: ‹ Ямғур келиду› вә шундақ болиду.
55 Җәнубтин шамал чиққанни көргиниңларда ейтисиләр: ‹ Иссиқ болиду›
вә шундақ болиду. 56 Әй рия қилғучилар, йәр билән көкниң йүзини тәптиш
қилишни билисиләр, амма немишкә бу заманни тәптиш қилалмайсиләр?

Давагәр билән яришиш

57 Немә үчүн өзәңлар растлиқ тоғрисида һөкүм қилмайсиләр? 58 Дәвагәриң
билән һакимниң алдиға барғиниңда йолда униң билән ярашқили тиришқин.
Болмиса у сени һакимға елип бариду вә һаким сени әмәлдарға тапшуриду
вә әмәлдар сени зинданға салиду. 59 Саңа ейтимәнки, ахирқи пулни төләп
бәрмигичә һеч йол билән андин чиқмайсән».

Мевисиз әнҗир дәриғи тоғрисидики тәмсил

13 1 Шу вақитта бир нәччә кишиләр униң алдиға келип, Пилатус
уларниң қенини қурбанлиқлири билән иләштүрүп өлтүргән
галилийәликләр тоғрисидин униңға хәвәр бәрди. 2 Әйса җавап берип
уларға ейтти: «Бу галилийәликләр шундақ азаб тартқини үчүн һәммә башқа
галилийәликләрдин чоңрақ гунакар екән дәп хиял қилисиләрму? 3 Силәргә
ейтимән: Ундақ әмәс, бәлки товба қилмисаңлар, һәммәңлар шундақ һалак
болисиләр. 4 Яки Силоамдики мунар уларниң үстигә йиқилип бесип
өлтүргән у он сәккиз адәм болса, булар Йерусалимда макан тутқан һәммә
башқа адәмләрдин чоңрақ гунакар екән дәп хиял қилисиләрму? 5 Силәргә
ейтимән: Ундақ әмәс, бәлки товба қилмисаңлар, һәммәңлар шундақ һалак
болисиләр». 6 Андин у бу тәмсилни ейтти: «Бир кишиниң беғида селинған
бир әнҗир дәриғи бар еди. У келип анда мевә издәп тапмай, 7 бағвәнгә
ейтти: ‹ Мана үч йил болди, мән келип бу әнҗир дәрәқтин мевә издәп
тапмидим. Уни кәскин. Немишкә йәрни бекар қилиду?› 8 Амма бағвән җавап
берип униңға ейтти: ‹ Әй хоҗа, бу йил һәм уни қойғин, мән шу вақит ичидә
чөрисини колап қиғ қояй. 9 Еһтимал келидиған йил мевә бериду, болмиса
уни кәстүргәйсән›».

Әйса Мәсиһ шабат күнидә бир хотунни сақайтиду

10 У бир шабат күнидә синагогларниң биридә тәлим берип турди. 11 Вә мана
он сәккиз йилдин бери ажизлаштуридиған бир роһтин тутулуп доңғийип
келип, өрә туралмайдиған бир хотун анда бар еди. 12 Әйса уни көрүп, өз
алдиға қичқирип униңға ейтти: «Әй хотун, зәипликиңдин йешилдиң» дәп,
13 өз қоллирини униң үстигә қойди вә у дәрһал түзлинип өрә туруп, Худаға
һәмд ейтти. 14 Амма Әйсаниң шабат күнидә сақайтқини үчүн синагогниң
чоңи аччиқлинип, сөз башлап хәлиққә ейтти: «Иш қилидиғанға алтә күн
бар, шу күнләрдә келип шипа тепиңлар, лекин шабат күнидә әмәс». 15 Лекин
Худавәндә униңға җавап берип ейтти: «Әй рия қилғучилар, силәрниң һәр

бириңлар шабат күнидә оқуридин өз калисини яки ешикини йешип суғарғили елип бармайсиләрму? [16] Он сәккиз йилдин бери шәйтандин бағлинип, өзи Ибраһимниң қизи болған бу хотун шабат күнидә өз бағлақлиқидин йешилмисунму?» [17] У буни ейтқанда униңға зит болғанларниң һәммиси хиҗаләт болди вә һәммә хәлиқ униң қилған улуқ ишлириға хошал болди.

Қича уруқи вә хемиртуруч тоғрисидики тәмсил

[18] Андин у ейтти: «Худаниң падишаһлиқи немигә охшайду вә уни немигә охшитай? [19] Бир адәм уни елип, өз беғиға салған бир қича уруқиға охшайду. У өсүп чоң бир дәрәқ болди вә асман учарқанатлири шахлириға қонди». [20] У йәнә ейтти: «Худаниң падишаһлиқини немигә охшитай? [21] Бир хемиртуручқа охшайдуки, бир хотун уни елип һәммисигә тарқап хемир болғичә үч қача унға иләштүрди».

Тар ишик

[22] У жутни кезип шәһәрдин шәһәргә кәнттин кәнткә берип, Йерусалим тәрипигә сәпәр қилип турди. [23] Бир киши униңға ейтти: «Әй Худавәндә, нижат тапидиғанлар азму?» Амма у уларға ейтти: [24] «Тар ишиктин киргили күришиңлар. Силәргә ейтимән: Тола киши киргили издәйду, амма киралмәйду. [25] Өй ғоҗайини қопуп ишикни әткәндин кейин силәр ташқирида туруп, ишикни қекип: ‹ Әй Худавәндә, әй Худавәндә, бизгә ачқин› дәп ейтқиниңларда у җавап берип силәргә ейтиду: ‹ Нә йәрдин екәнликиңларни билмәймән›. [26] Амма силәр сөз қилип: ‹ Биз сениң алдиңда йәп-ичтуқ вә сән бизниң кочилиримизда тәлим бәрдиң› дәп ейтисиләр. [27] Лекин у җавап берип ейтиду: ‹ Силәргә ейтимән: Нә йәрдин екәнликиңларни билмәймән, мәндин кетиңлар, әй яманлиқ қилғучилар›. [28] Анда йиға вә чиш ғучурлатмақлиқ болиду. У вақит өзәңлар ташқириға ташлинип, Ибраһим вә Исһақ вә Якуб вә һәммә пәйғәмбәрләрни Худаниң падишаһлиқида көрисиләр. [29] Улар шәриқ билән ғәрбтин вә шимал билән җәнубтин келип, Худаниң падишаһлиқида дәстиханда олтариду. [30] Вә мана ахирқи болуп, авалқи болидиғанлар бар вә авалқи болуп, ахирқи болидиғанлар бар».

Әйса Мәсиһниң Йерусалим тоғрисидики сөзлири

[31] Шу сааттә бир нәччә пәрисийләр келип, униңға ейтти: «Мундин чиқип кәткин, чүнки Һиродәс сени өлтүргили халайду». [32] Амма у уларға ейтти: Берип, шу түлкигә ейтиңлар: ‹ Мана бу күн вә әтә яман роһларни чиқирип

шипа беримән вә үчинчи күни тәйяр болимән›. [33] Лекин бу күн вә әтә вә йәнә бир күн йүрүшүм керәктур, чүнки Йерусалимдин башқа йәрдә һеч пәйғәмбәрниң һалак болуши мүмкин әмәс. [34] Әй Йерусалим, әй Йерусалим, пәйғәмбәрләрни өлтүрүп, саңа әвәтилгәнләрни чалма-кесәк қилғучи! Тоху өз чөҗилирини қанатлириниң тегигә йиққандәк нәччә мәртивә балилириңни йиққили халидим, амма силәр халимидиңлар. [35] Мана өйүңлар силәргә вәйран қоюлиду. Амма мән силәргә ейтимәнки, силәр: ‹ Худавәндиниң намида келидиған мубарәктур› демигичә мени көрмәйсиләр».

Әйса Мәсиһ шабат күнидә бир сулуқ ишшиқлиқ адәм сақайтиду

14 [1] У өзи бир шабат күнидә пәрисийләрниң бир чоңиниң өйигә киргинидә уни пайлап турувататти. [2] Вә мана униң алдида бир сулуқ ишшиқлиқ адәм бар еди. [3] Әйса сөз башлап Тәврат устазлириға вә пәрисийләргә ейтти: «Шабат күнидә сақайтмақ җайизму? Әмәсму?» [4] Амма улар шүк турди. У болса униңға қол тәккүзүп, уни сақайтип яндурди. [5] Андин у уларға сөз қилип ейтти: «Силәрдин бириңларниң ешики яки калиси бир қудуққа чүшүп қалса, шабат күни болса һәм, уни дәрһал тартип чиқармамду?» [6] Улар буниңға һеч җавап берәлмиди.

Төрдә олтириш тоғрисидики тәмсил

[7] У қичқирилғанлар өзигә биринчи орунлирини илғиғинини көрүп, бир тәмсил кәлтүрүп уларға ейтти: [8] «Бирким сени тойға қичқарса, төрдә олтармиғин. Сәндин һөрмәтликрәк бир киши қичқирилғанмикин. [9] Сән билән уни қичқарған киши келип: ‹ Муниңға җай бәргин› дәп саңа ейтса, сән хиҗаләт болуп, йөткилип төвәнки орунда олтарисән. [10] Лекин сән қичқирилғанда берип төвәндә олтарғин. Шундақ қилсаң, сени қичқарған киши келип: ‹ Әй достум жукири өткин› десә, сән билән дәстиханда олтарғанларниң һәммисиниң алдида саңа иззәт болиду. [11] Чүнки һәр ким өзини егиз тутса, пәс болиду вә кимки өзини пәс тутса, егиз болиду».

Зияпәткә кимларни қичқириш керәк

[12] У өзини қичқарған кишигә һәм ейтти: «Чүшлүк яки ахшамлиқ зияпәт қилғиниңда өз достлириңни вә бурадәрлириңни вә уруқ-туққанлириңни вә бай хошнилириңни қичқармиғин. Улар һәм сени қичқиридумикин вә буниң билән саңа яндурулиду. [13] Бәлки зияпәт қилғиниңда пеқирларни,

чолақларни, токурларни, корларни қичқарғин. 14 Ундақ қилсаң, мубарәксән. Уларниң саңа яндуруп бәргили бир нәрсиси болмиғач, адилларниң қиямитидә саңа яндурулиду».

Чоң зияпәткә қичқирилған кишиләр тоғрисидики тәмсил

15 Дәстиханда олтарғанларниң бири буни аңлап униңға ейтти: «Худаниң падишаһлиқида нан йәйдиғанлар мубарәктур». 16 Шунда у униңға ейтти: «Бир адәм чоң бир ахшамлиқ зияпәт қилип тола кишини қичқарди. 17 Зияпәт вақтида өз қулини қичқирилғанларға әвәтип ейтқуздики, келиңлар, мана әмди һәммә нәрсә тәйяр болди. 18 Амма уларниң һәммиси өзрә кәлтүргили турди. Авалқиси униңға ейтти: ‹ Мән бир екин йәрни сетивалдим вә чиқип уни көрмиким лазимдур. Саңа ялвуримән: Мени кәчүргин ›. 19 Йәнә бири ейтти: ‹ Мән бәш җүп кала алдим. Уларни синап көрүп баққили баримән. Саңа ялвуримән: Мени кәчүргин›. 20 Йәнә бири ейтти: ‹ Мән хотун алдим, буниң үчүн баралмаймән›.
21 Қул йенип келип, буни хоҗисиға хәвәр бәргәндә хоҗа аччиқлинип қулға ейтти: ‹ Илдам берип шәһәрниң йоллириға вә кочилириға чиқип, пеқирларни вә чолақларни вә корларни вә токурларни бу йәргә елип келип киргүзгин›. 22 Қул ейтти: ‹ Әй хоҗам, буйруғиниңдәк болди вә йәнә җай бар›. 23 Хоҗа қулға ейтти: ‹ Өйүм толсун дәп, чоң йолларға вә чиғир йолларға чиқип, уларни киргили зорлиғин. 24 Силәргә ейтимән: Бу қичқирилған кишиләрдин һеч бири дастихинимдин тетимайду›».

Әйса Мәсиһкә әгишиш

25 Тола хәлиқ униңға һәмраһ болуп кетивататти вә у бурулуп уларға ейтти: 26 «Кимки маңа келип өз анисини вә хотунини вә балилирини вә бурадәрлирини вә һәмширилирини, дәрвәқә өз җенини һәм яман көрмисә, маңа шагирт болалмайду. 27 Кимки өз чапрас яғачини көтирип кәйнимдин әгәшмисә, маңа шагирт болалмайду. 28 Силәрдин бири бир мунар салғили халиса, авал олтирип: ‹ Уни пүткүзгили чиқидиған хираҗәт өзәмдә бармикин› дәп һесаб қилмамду? 29 Болмиса улни селип пүткүзәлмисә, көргәнләрниң һәммиси уни мазақ қилип: 30 ‹ Бу адәм бена қилғили башлап, пүткүзәлмиди› дәп ейтиду.
31 Яки бир падишаһ йәнә бир падишаһ билән җәң қилғили чиқса, авал олтирип: ‹ Йигирмә миң әскәр билән өз үстүмгә келидиғанниң алдиға он миң әскәр билән берип соқушалармәнмикин› дәп мәслиһәт қилмамду? 32 Болмиса у техи йирақ екәндә әлчи әвәтип сүлһи шәртлирини сорайду.

[33] Шуниңға охшаш силәрдин һәр бири өз һәммә барини қоймиса, мениң шагиртим болалмайду.

Туз тоғрисидики тәмсил

[34] Туз яхшидур, лекин туз өзи тетиқсиз болса, немә билән оңлиниду. [35] Хаһи йәргә, хаһи қиққа яримай, ташқириға ташлиниду. Һәр кимниң аңлайдиған қулиқи бар болса, аңлисун.

Йоқалған қой тоғрисидики тәмсил

15 [1] Һәммә бажғирлар вә гунакарлар униңдин аңлиғили униңға кәлди. [2] Пәрисийләр вә катиплар болса кусулдишип: «Бу адәм гунакарларни қобул қилип, улар билән таам йәйду» дәп ейтишти. [3] У уларға бу тәмсилни кәлтүрүп ейтти: [4] «Силәрниң араңларда бир адәмниң йүз қойи болуп улардин бирини жүтүрсә, тохсан тоққузини чөлдә қоюп, йитип кәткинини тапқичә издәп бармамду? [5] У уни тапқанда хошаллиқ билән мүрилириниң үстигә елип, [6] өйигә елип берип, достлирини вә хошнилирини қичқирип уларға: ‹ Мән билән хуш болуңлар, чүнки йиткән қоюмни таптим› дәп ейтиду. [7] Силәргә ейтимән: Асманда шуниңға охшаш товва қилған бир гунакар үчүн, товваға муһтаж болмиған тохсан тоққуз адил үчүн болған хушлуқтин чоңрақ хушлуқ болиду.

Йоқалған күмүч тәңгиси тоғрисидики тәмсил

[8] Яки бир хотунниң он динар күмүчи болуп бир динарни жүтүрсә, у чирағни йеқип өйни сүпүрүп, уни тапқичә иҗтиһат билән издимәмду? [9] У уни тапқанда достлирини вә хошна хотунларни қичқирип: ‹ Мән билән хуш болуңлар, чүнки жүтүргән динаримни таптим› дәп ейтиду. [10] Силәргә ейтимән: Товва қилған бир гунакар үчүн Худаниң пәриштилириниң алдида шуниңға охшаш хошаллиқ болиду».

Йоқалған оғул тоғрисидики тәмсил

[11] У йәнә ейтти: «Бир адәмниң икки оғли бар еди. [12] Кичики атисиға: ‹ Әй ата, малдин мениң тегишлик һәссәмни маңа бәргин› дәп ейтти. У өз мелини иккилисигә тәқсим қилип бәрди. [13] Тола күн өтмәстә кичик оғул һәр нәрсисини йиғивелип, йирақ бир жутқа сәпәр қилди. Анда бузуқчилиқ қилип һәммә мелини йоқатти.

14 У һәммә нәрсисини түгәткәндин кейин, у жутта қаттиқ ачарчилиқ болди вә
у өзи тәңлик тартқили турди. 15 У берип у жутлуқ бир кишигә хизмәт қилмақ
үчүн униңға ялланди. У уни тоңғузларни баққили өз қишлақлириға әвәтти.
16 У өз қосиқини тоңғузлар йәйдиған порчақ постлири билән тойдурғили арзу
қилатти, лекин һеч ким униңға бәрмәйтти. 17 Кейин у өзигә келип ейтти: ‹
Атамниң қанчә мәдикарлириниң алдидин нан ешип қалмамти? Мән мунда
ачлиқтин һалак болимән. 18 Қопуп, атамниң алдиға берип униңға ейтай: Әй
ата, асманға вә сениң алдиңда гуна қилдим. 19 Мундин кейин сениң оғлуң
аталғили лайиқ әмәсмән. Мени мәдикарлириңдин биридәк тутқин›.
20 У қопуп, атисиниң алдиға барди. Лекин у техи йирақ болғанда атиси уни
көрүп рәһим қилип, жүгүрүп униң бойниға есилип уни сөйди. 21 Лекин
оғли униңға ейтти: ‹ Әй ата, асманға вә сениң алдиңда гуна қилдим. Сениң
оғлуң аталғили лайиқ әмәсмән›. 22 Амма атиси өз қуллириға ейтти: ‹
Биринчи тонни чиқирип униңға кийдүрүп, қолиға үзүк селип путлириға аяқ
кийдүрүңлар. 23 Бордақ топақни һәм кәлтүрүп союңлар, йәп хуш болайли.
24 Чүнки бу оғлум өлгән еди тирилди, йиткән еди тепилди›. Буниң билән
улар хуш болғили башлиди.
25 Чоң оғли екин йеридә еди вә йенип өйгә йеқин кәлгәндә нәғмә билән
уссулниң авазини аңлап, 26 хизмәткарлиридин бирини қичқирип: ‹ Бу немә
екән?› дәп сориди. 27 Амма у ейтти: ‹ Укаң кәлди вә атаң уни саламәт тапқини
үчүн бордақ топақни сойди›. 28 Лекин у аччиқлинип, ичкири киргили
унимиди. Атиси чиқип униңға ялвурди. 29 Амма у җавап берип атисиға
ейтти: ‹ Мана шунчә йил саңа хизмәт қилип әсла әмриңдин чиқмидим, амма
сән өз ағинилирим билән хуш болғили маңа бир оғлақ бәрмидиң. 30 Лекин
сениң тирикчиликиңни паһишә хотунлар билән йегән шу оғлуң кәлгәндә
униң үчүн бордақ топақни сойдуң›. 31 Атиси униңға ейтти: ‹ Әй оғлум, сән
һәр вақит мән билән екәнсән вә мениң баримниң һәммиси сениңкидур.
32 Лекин шат болуп хошаллиқ қилмақ керәктур, чүнки сениң бу укаң өлгән
еди тирилди, йиткән еди тепилди›».

Яман вәкил тоғрисидики тәмсил

16 1 У өз шагиртлириға һәм ейтти: «Бир бай адәмниң бир вәкили бар
еди вә улар уни ‹ Сениң мелиңни исрап қилғучи› дәп хоҗисиға
чеқиштурди. 2 У уни қичқирип униңға ейтти: ‹ Бу сән тоғрилиқ аңлиғиним
немә екән? Вәкилликиңниң һесабини өткүзгин. Мундин кейин вәкилликтә
туралмайсән› деди. 3 Амма вәкил өз ичидә ейтти: ‹ Немә қилай? Әмди
хоҗам вәкилликни мәндин тартивалиду. Кәтмән чапалмаймән, гадайлиқ
қилғили уятимән. 4 Вәкилликтин чүшкинимдә улар өз өйлиридә мени қобул

қилмақ үчүн немә қилишимни әмди билдим› дәп, [5] өз хоҗисиға қәриздар болғанларни бирдин-бирдин қичқирип авалқисиға ейтти: ‹ Хоҗамға қанчә қәризиң бар?› [6] У болса: ‹ Йүз чарәк яғ› дәп ейтти. Вәкил униңға ейтти: ‹ Мана һесабат дәптириңни елип һазир олтирип, әллик пүткин›. [7] Андин у йәнә биригә ейтти: ‹ Сән болсаң, қанчә қәризиң бар?› У ейтти: ‹ Йүз ғәлвир буғдай›. У униңға ейтти: ‹ Мана һесабат дәптириңни елип, сәксән пүткин›. [8] Хоҗа у наһәқ вәкилни әқиллиқ иш қилғини үчүн даңлиди. Чүнки бу дунияниң оғуллири өз нәслидә нурниң оғуллиридин әқиллиқрақтур. [9] Мән силәргә ейтимән: Наһәқ мал билән өзәңларға достлар қилиңлар. Ундақ қилсаңлар у түгигәндә улар силәрни әбәдий чедирларға қобул қилғай.

Ишәшлик болуш

[10] Кимки азда ишәшлик болса, толида һәм ишәшлик болиду. Кимки азда наһәқ болса, толида һәм наһәқ болиду. [11] Әгәр наһәқ малда ишәшлик болмисаңлар, һәқ немәтни ким силәргә тапшуриду? [12] Башқисиниңкидә ишәшлик болмисаңлар, өзәңларниңкини силәргә ким бериду?
[13] Бир хизмәткар икки хоҗиға хизмәт қилалмайду. У бирини яман көрүп, йәнә бирини яхши көриду яки биригә майил болуп, йәнә бирини тәһқир қилиду. Һәм Худаға, һәм дунияға хизмәт қилалмайсиләр».

Худаниң қануни өзгәрмәйду

[14] Пулға амрақ болған пәрисийләр буниң һәммисини аңлап уни мәсқирә қилишти. [15] У уларға ейтти: «Силәр өзәңларни адәмләрниң алдида адил көрсәткүчидурсиләр, лекин Худа көңүллириңларни билиду, чүнки адәмләрниң алдида бәлән болғини Худаниң алдида йиргинчликтур.
[16] Тәврат вә пәйғәмбәрләрниң тәлиматлири Юһаннағичә еди. У вақиттин тартип Худаниң падишаһлиқиниң Инҗили җакалиниду вә һәр ким иҗтиһат билән униңға кириду. [17] Лекин асман билән йәрниң йоқалмиқи Тәвраттин бир нуқтиниң чүшмикидин асанрақтур.

Талақ қилиш тоғрисида

[18] Һәр ким өз хотунини талақ қилип башқисини алса, зина қилиду вә кимки өз еридин талақ қилинғанни алса, зина қилиду.

Бай адәм билән пеқир Лазарус тоғрисидики тәмсил

[19] Бир бай адәм бар еди. Сөсүн либас вә қиймәт баһа нәпис канап кийип, һәр күнни әйш-ишрәт билән өткүзәтти. [20] Амма униң ишикиниң алдида чақа билән урулған Лазарус дегән бир пеқир ятатти. [21] У байниң дастихинидин чүшкән парчилиридин йәп, өзини тойдурғили арзу қилатти. Мана иштлар һәм келип униң чақилирини ялатти. [22] Вақә болдики, пеқир өлди вә пәриштиләр уни Ибраһимниң қучиқиға елип барди. Бай һәм өлүп дәпнә қилинди.
[23] У дозақта азаб тартип, көзлирини көтирип йирақтин Ибраһимни вә униң қучиқидики Лазарусни көрүп, [24] қичқирип ейтти: ‹ Әй ата Ибраһим, маңа рәһим қилип Лазарусни әвәткинки, өз бармиқиниң учини суға чилап, тилимни совутсун. Бу отта азаб тартимән›.
[25] Лекин Ибраһим ейтти: ‹ Әй оғлум, һаят өмрүңдә өзәңниң назунемитини елип болғиниңни вә Лазарус дәрд бала тартқинини ядиңға кәлтүргин. Әмди у тәсәлли тапти, амма сән азаб тартисән. [26] Мундин башқа, бу йәрдин силәрниң тәрипиңларға өткили халиғанлар вә андин бизниң тәрипимизгә өткили халиғанлар өтәлмисун дәп, силәр билән бизниң аримизда чоң бир һаң бекитилғандур›. [27] Амма у ейтти: ‹ Әй ата, саңа ялвуримәнки, уни мениң атамниң өйигә әвәткәйсән. [28] Мениң бәш бурадирим бар. У уларға хәвәр берип әскәртсунки, улар һәм бу азаб йеригә кәлмисун›. [29] Ибраһим униңға ейтти: ‹ Уларға Муса вә пәйғәмбәрләр бар, уларни аңлисун›. [30] У ейтти: ‹ Болмайду, әй ата Ибраһим, лекин өлгәнләрдин бири уларниң алдиға барса, улар товва қилатти›. [31] Амма у униңға ейтти: ‹ Әгәр улар Мусани вә пәйғәмбәрләрни аңлимиса, өлгәнләрдин бири һәм қопса, ишәнмәйду›.

Гуна вә кәчүрүм

17 [1] У өз шагиртлириға ейтти: «Тайдурмақлиқларниң кәлмәслики мүмкин әмәстур, лекин вай уларға васитә болған адәмгә. [2] Униң бу кичикләрдин бирини тайдурушидин, униң бойниға бир түгмән теши есилип у өзи деңизға чөктүрүлсә, униңға яхширақ болатти. [3] Өзәңларға қарап агаһ болуңлар. Әгәр бурадириң саңа гуна қилса, униңға несиһәт қилғин, товва қилса, уни әпу қилғин. [4] Күндә йәттә мәртивә өзәңгә гуна қилип, йәттә мәртивә саңа йенип келип: ‹ Товва қилдим› дәп ейтса, уни әпу қилғин».

Қича уруқичә етиқат

5 Расуллар Худавәндигә: «Етиқатимизни ашурғин» деди. 6 Худавәндә
ейтти: «Қича уруқичә етиқатиңлар болса, бу үҗмигә: ‹ Қомурулуп деңизға
көчүрүлгин› дәп ейтсаңлар, силәргә итаәт қилатти.

Қулниң вәзиписи

7 Силәрниң бириңларниң йәр һайдайдиған яки мал бақидиған бир қули
болса вә у өзи екин йәрдин өйгә кәлсә, униңға: ‹ Һазир келип дәстиханда
олтарғин› дәп ейтидуму? 8 Бәлки: ‹ Мениң таамимни тәйяр қилип, мән йәп-
ичкичә бәл бағлап маңа хизмәт қилғин, андин кейин сән өзәң йәп-ичкин› дәп
униңға ейтмамду? 9 Шу қулға буйруғандәк қилғини үчүн шүкүр ейтармикин?
10 Шундақ силәргә буйрулғанниң һәммисини қилғиниңларда: ‹ Биз бекар қул
екәнмиз, чүнки бизләргә важип болғанни қилдуқ› дәп ейтиңлар».

Он песә кишиләрниң сақайтилиши

11 У Йерусалимға кетип барғинида Самарийә билән Галилийәниң
оттурисидин өтүп, 12 бир кәнткә киргәндә он песә киши униңға учрап, нери
туруп, 13 авазлирини көтирип: «Әй устаз Әйса, бизгә рәһим қилғин» дәп
ейтти. 14 У уларни көргәндә уларға ейтти: «Берип, өзәңларни каһинларға
көрситиңлар». Вәқә болдики, улар кетип барғинида пакиз болди.
15 Улардин бири өзиниң сақайғинини көргәндә йенип келип, үнлүк аваз
билән Худаға һәмд ейтип, 16 Әйсаниң путлириниң алдида йүз төвән йиқилип,
униңға шүкүр ейтти. У өзи самарийәлик еди. 17 Әйса сөз қилип ейтти: «Пакиз
болғанлар он киши әмәсмиди? Тоққузи қени? 18 Бу биганидин башқа һеч ким
Худаға шан-шәрәп бәргили кәлмидиму?» 19 Андин у униңға ейтти: «Қопуп
маңғин, етиқатиң сени қутқузди».

Худаниң падишаһлиқиниң келиши

20 Пәрисийләр униңдин: «Худаниң падишаһлиқи қачан келиду?» дәп
сориғанда у уларға җавап берип ейтти: «Худаниң падишаһлиқи заһирда
кәлмәйду. 21 Кишиләр: ‹ Мана мундадур› яки ‹ Андадур› дейәлмәйду. Мана
Худаниң падишаһлиқи ичиңлардидур». 22 У өз шагиртлириға ейтти: «Ибн ал-
Инсанниң күнлириниң бирини көргили арзу қилидиған күнлириңлар келиду,
лекин көрмәйсиләр. 23 Улар силәргә: ‹ Мана анда› яки ‹ Мана мунда› десә,
бармаңлар вә әгәшмәңлар. 24 Чүнки чеқин асманниң бир четидин чеқип, йәнә
бир четигичә ялқунлиғандәк Ибн ал-Инсанниң һәм өз күнидә шундақ болиду.

25 Амма авал униң тола зәхмәт тартип, бу нәсилдин рәт қилиниши керәктур.
26 Нуһниң күнлиридә болғандәк Ибн ал-Инсанниң күнлиридә һәм шундақ
болиду. 27 Улар Нуһ кемигә киргән күнгичә йәп-ичип, әргә тегип хотун
алатти вә топан келип һәммисини һалак қилди. 28 Һәм Лотниң күнлиридә
улар йәп-ичип, елип-сетип, көчәт селип өй ясатти. 29 Лекин Лот Содомдин
чиққан күни асмандин от билән гуңгурт йеғип, һәммисини һалак қилди.
30 Ибн ал-Инсан ашкарә болидиған күндә шундақ болиду. 31 Һәр ким у күндә
өгүзниң үстидә болса, өйдики нәрсилирини алғили чүшмисун. Шуниңға
охшаш кимки екин йәрдә болса, кәйнигә янмисун. 32 Лотниң хотунини
ядиңларға кәлтүрүңлар. 33 Кимки өз җенини қутқузғили халиса, уни
җүтүгиду вә кимки уни җүтүрсә, уни тирилдүриду. 34 Силәргә ейтимән: У
кечидә бир орунда ятидиған иккисиниң бири елиниду, йәнә бири қоюлиду.
35 Ярғунчақ тартишип туридиған икки хотунниң бири елиниду, йәнә бири
қоюлиду. 36 Екин йәрдики икки кишиниң бири елиниду, йәнә бири қоюлиду».
37 Улар сорап униңға ейтти: «Әй Худавәндә, қайда?» У уларға ейтти: «Өлүк
бәдән қайда болса, қушлар анда йиғилиду».

Тул хотун вә һаким тоғрисидики тәмсил

18 1 Уларниң һармай һәр вақит дуа қилишиниң керәк екәнликини
көрситип уларға бир тәмсил кәлтүрүп, 2 ейтти: «Бир шәһәрдә бир
һаким бар еди. Өзи Худадин қорқмайду вә адәмдин пәрва қилмайтти. 3 У
шәһәрдә бир тул хотун һәм бар еди вә у униң қешиға келип: ‹ Дәвагәримдин
һәққимни алдуруп бәргин› дәп илтимас қилип турди. 4 У бир вақитқичә
унимиди, амма андин кейин өз-өзигә ейтти: ‹ Худадин қорқмай адәмдин
пәрва қилмисам һәм, 5 бу тул хотун маңа арам бәрмигини үчүн һәққини
алдуруп берәй. Болмиса у ахир келип йүзүмни татилайду›».
6 Андин Худавәндә ейтти: «Наһәқ һакимниң немә ейтқинини аңлаңлар.
7 Әмди Худа тәхир қилса һәм, кечә күндүз өзигә пәряд қилған илғанлириға
уларниң һәққини алдуруп бәрмәмду? 8 Силәргә ейтимән: Уларға пат
һәққини алдуруп бериду. Лекин Ибн ал-Инсан кәлгәндә йәр йүзидә иман
тапармикин?»

Пәрисий билән баҗгир тоғрисидики тәмсил

9 У өзини адил билип башқиларни тәһқир қилғучиларниң бәзисигә бу
тәмсилни ейтти: 10 «Икки адәм дуа қилғили бәйт-муқәддәскә чиқти. Бири
пәрисий, йәнә бири баҗгир еди. 11 Пәрисий туруп, өз ичидә шундақ дуа
қилдики: ‹ Әй Худа, саңа шүкүр ейтимәнки, мән бөләк адәмләргә охшаш
булаңчи, наһәқ вә зинахор яки шу баҗгирдәк һәм әмәсмән. 12 Һәптидә
икки мәртивә роза тутуп, һәр нә пайда тапқинимниң ондин бир үлүшини
беримән›. 13 Лекин баҗгир неридин туруп, көзлирини асман тәрипигә
көтиришни һәм халимай, мәйдисигә уруп: ‹ Әй Худа, мән гунакарға рәһим
қилғин› дәп ейтти. 14 Силәргә ейтимән: У адил қилинип өз өйигә янди, амма
башқиси әмәс. Чүнки һәр ким өзини егиз тутса, пәс болиду, лекин кимки
өзини пәс тутса, егиз болиду».

Балиларниң Әйса Мәсиһ алдиға кәлтүрүлүши

15 У өз қоллирини уларниң үстигә қойғай дәп, улар униң алдиға
кичик балиларни һәм елип кәлди. Амма шагиртлар буни көрүп уларни
әйиплиди. 16 Лекин Әйса уларни қичқирип ейтти: «Кичик балиларни
мениң алдимға кәлгили қоюп, уларни тосашмаңлар. Мана Худаниң
падишаһлиқи шундақларниңкидур. 17 Бәрһәқ, силәргә ейтимән: Кимки
Худаниң падишаһлиқини бир кичик балидәк қобул қилмиса, униңға әсла
киралмәйду».

Әйса Мәсиһ вә бай адәм

18 Бир чоң киши униңдин сорап ейтти: «Әй яхши устаз, әбәдий һаятлиққа
варис болмақ үчүн немә қилай?» 19 Әйса униңға ейтти: «Немә үчүн мени
яхши дәйсән? Йеганә Худадин башқа һеч ким яхши әмәс. 20 Әмирләрни
билисән: Зина қилмиғин, қатиллиқ қилмиғин, оғрилиқ қилмиғин, ялған
гувалиқ бәрмигин, атаңға вә анаңға һөрмәт қилғин». 21 Амма у ейтти: «Буниң
һәммисини кичикликимдин бери сақлаватимән». 22 Әйса буни аңлап униңға
ейтти: «Саңа йәнә бир немә кәмдур. Пүтүн барлиқиңни сетип, пеқирларға
үләштүрүп бәргин вә асманда ғәзинәң болиду вә келип маңа әгәшкин».
23 Амма у буни аңлап тола ғәмкин болди, чүнки у тола бай еди. 24 Әйса униң тола
ғәмкин болғинини көрүп ейтти: «Дөләтмәнләрниң Худаниң падишаһлиқиға
кириши қандақ мүшкүлдур. 25 Бир байниң Худаниң падишаһлиқиға
киришидин бир төгиниң йиңнә төшүкидин өтүши оңайрақтур». 26 Буни
аңлиғанлар ейтишти: «Ундақ болса, ким нижат тапалайду?» 27 Амма у ейтти:
«Адәмләргә мүмкин болмиғини Худаға мүмкиндур».

Әйса Мәсиһкә әгишиш үчүн ата қилинған инам

[28] Андин Петрус ейтти: «Мана биз өз баримизни қоюп, саңа әгәштуқ». [29] У
уларға ейтти: «Бәрһәқ, силәргә ейтимән: Худаниң падишаһлиқи үчүн өйни я
хотунни я бурадәрләрни я ата-анини я балиларни қоюп, [30] бу заманда нәччә
мәртивисини вә келидиған аләмдә әбәдий һаятни тапмайдиған һеч ким
йоқтур».

Әйса Мәсиһ үчинчи қетим өлүп тирилишини алдин ейтиду

[31] У он иккиләрни өз алдиға елип, уларға ейтти: «Мана биз Йерусалимға
чиқимиз вә Ибн ал-Инсан тоғрисида пәйғәмбәрләрниң васитиси билән
пүтүлгәнниң һәммиси бежа кәлтүрүлиду. [32] Мана у өзи таипиләргә
тапшурулиду вә улар уни мәсқирә вә дәшнәм қилип, йүзигә түкүрүп, [33] уни
қамчилап өлтүриду вә у үчинчи күни қопиду». [34] Лекин улар буниңдин
һечнемә уқмиди вә бу сөз улардин пинһан еди вә немә ейтилғанни уқмиди.

Бир кор кишиниң сақайтилиши

[35] Вәқә болдики, у Йерихоға йеқинлашқанда бир кор киши йолниң бойида
олтирип гадайлиқ қиливататти. [36] У хәлиқниң өтүп кәткинини аңлап: «Бу
немидур?» дәп сориди. [37] Улар униңға: «Назарәтлик Әйса өтиду» дәп хәвәр
бәрди. [38] Андин у қичқирип: «Әй Әйса ибн-Давут, маңа рәһим қилғин» деди.
[39] Униң алдидин маңғанлар: «Шүк олтарғин!» дәп уни әйиплиди. Лекин у өзи
ошуқрақ: «Әй ибн-Давут, маңа рәһим қилғин» дәп қичқарди. [40] Әйса тохтап,
уни өз алдиға кәлтүргили буйруди. Кор униңға йеқин кәлгәндә униңдин
сорап ейтти: [41] «Саңа немә қилишимни халайсән?» У ейтти: «Әй Худавәндә,
көридиған болсам еди». [42] Әйса: «Көридиған болғин, етиқатиң сени сақайтти»
дәп ейтти. [43] У дәрһал көридиған болуп, униңға әгишип Худаға шан-шәрәп
бәрди вә һәммә хәлиқ буни көрүп Худаға һәмд ейтти.

Әйса Мәсиһ вә бажғирларниң башлиқи Закеус

19 [1] Әйса Йерихоға кирип шәһәрдин өткәндә, [2] мана бажғирларниң
бир чоңи Закеус дәп аталған бир бай киши, [3] Әйса ким екән дәп, уни
көргили халиди. Амма бойи қисқа болғини үчүн хәлиқниң толилиқидин уни
көрәлмәй, [4] илгири жүгүрүп, уни көрмәк үчүн бир үҗмигә чиқти, чүнки Әйса
у йол билән келип өтмәкчи еди. [5] Әйса у йәргә кәлгәндә жукириға қарап уни
көрүп: «Әй Закеус, шитик чүшкин, чүнки бу күн сениң өйүңдә қонмақчимән».

6 У дәрһал чүшүп, хушлуқ билән уни қобул қилди. 7 Һәммиси буни көрүп
ғотулдишип: «Гунакар кишиниңкидә меһман болғили кирди» дәп ейтишти.
8 Лекин Закеус қопуп Худавәндигә ейтти: «Әй Худавәндә, мана мелимниң
ниспини пеқирларға беримән вә бирәвдин өктәмлик билән бир немә алған
болсам, биригә төртни яндуруп беримән». 9 Андин Әйса униң тоғрисида
ейтти: «Бу күн бу өйгә нижат болди. Мана у һәм Ибраһимниң оғлидур.
10 Чүнки Ибн ал-Инсан һалак болғанни издәп қутқузғили кәлди».

Қуллариға тапшурулған талантлар тоғрисидики тәмсил

11 Улар буни аңлиғанда у йәнә сөз қилип бир тәмсил ейтти. Чүнки у
Йерусалимға йеқинлишип қалған еди вә улар: «Худаниң падишаһлиқи пат
ашкарә болиду» дәп хиял қилатти. 12 У ейтти: «Бир хоҗизадә киши өзигә бир
падишаһлиқ мәнсипини таптурувалмақ үчүн бир йирақ жутқа берип, андин
йенип кәлмәкчи еди. 13 У өз он қулини қичқирип уларға он ямбу берип ейтти:
‹ Мән кәлгичә сода қилиңлар›. 14 Лекин униң жут хәлқи уни яман көрүп,
кәйнидин әлчиләр әвәтип: ‹ Бизниң үстимизгә шу кишиниң падишаһлиқ
қилишини халимаймиз› дәп ейтти.
15 Вәқә болдики, у падишаһлиқ мәнсипини елип йенип кәлгәндә: ‹ һәр бири
содиси билән қанчә пайда тапқинини биләй› дәп, өзи тилла тапшурған
қулларни өз алдиға қичқартти. 16 Авалқиси келип ейтти: ‹ Әй хоҗа, ямбуңда
он ямбу пайда болди›. 17 У униңға ейтти: ‹ Апирин әй яхши қул, азда ишәшлик
болғиниң үчүн он шәһәрниң үстигә һаким болғин›. 18 Иккинчиси келип
ейтти: ‹ Әй хоҗа, ямбуңда бәш ямбу пайда болди›. 19 Униңға һәм ейтти: ‹ Сән
һәм бәш шәһәрниң үстигә һаким болғин›.
20 Йәнә бири келип ейтти: ‹ Әй хоҗа, мана ямбуң! Бир яғлиққа чигип, бир
җайда сақлидим. 21 Чүнки қаттиқ бир адәм екәнсән, өзәң салмиғанни
йиғивелип, өзәң теримиғанни орайсән. Униң үчүн сәндин қорқтум›. 22 Амма
у униңға ейтти: ‹ Әй яман қул, сени өз ағзиңдин һөкүм қилай. Мениң қаттиқ
адәм болуп, салмиғинимни йиғивелип теримиғинимни оридиғинимни
билдиңму? 23 Ундақ болса, немишкә мениң тилламни сәррапларға
бәрмидиң? Мән йенип кәлгәндә уни пайдиси билән алмасмидим?›. 24 Андин
у йенидикиләргә ейтти: ‹ Ямбуни униңдин елип, он ямбуси бар кишигә
бериңлар›. 25 Улар униңға ейтти: ‹ Әй хоҗа униң он ямбуси бар›. 26 У җавап
бәрдики: ‹ һәр кимниң бар болса униңға берилиду, амма кимниң йоқ болса
бари һәм униңдин елиниду. 27 Лекин уларниң үстигә мениң падишаһлиқ
қилишимни халимиған дүшмәнлиримни кәлтүрүп, уларни мениң алдимда
һалак қилиңлар›».

Әйса Мәсиһ тәхәйгә минип Йерусалимға кириду

[28] У буни ейтип, Йерусалимға чиққили илгири барди. [29] Вәқә болдики, Зәйтун Теғи дегән тағниң йенидики Бәйтпагәгә вә Бәйтаняға йеқинлашқанда шагиртлиридин иккисини әвәтип, [30] ейтти: «Қешиңлардики кәнткә бериңлар вә у йәргә барғанда үстигә әсла һеч ким минмигән бир тәхәйни бағлақлиқ таписиләр. Уни йешип, елип келиңлар. [31] Әгәр бири силәрдин: ‹ Немә үчүн уни йешисиләр› дәп сориса, униңға ейтиңлар: ‹ Худавәндигә лазимдур›».
[32] Әвәтилгәнләр берип, у уларға ейтқандәк тапти. [33] Улар тәхәйни йәшкәндә униң егилири уларға: «Тәхәйни немишкә йешисиләр?» дәп ейтти. [34] Улар: «Худавәндигә лазимдур» деди. [35] Улар уни Әйсаниң алдиға елип берип, өз либаслирини тәхәйниң үстигә селип, Әйсани миндүрди. [36] У кетип барғинида улар өз либаслирини йолда яятти. [37] У Зәйтун Теғиниң төвинигә йеқинлашқинида шагиртлириниң һәммә җамаити хуш болуп, көргән мөҗизиләр үчүн үнлүк аваз билән Худаға һәмд ейтқили башлап: [38] «Худавәндиниң намида кәлгән падишаһ мубарәктур! Асманда аманлиқ вә әршиәлада шан-шәрәп» дәп ейтишти.
[39] Лекин хәлиқниң арисидики бир нәччә пәрисийләр униңға ейтти: «Әй устаз, шагиртлириңға тәнбиһ бәргин». [40] У җавап берип ейтти: «Силәргә ейтимәнки, булар шүк турса, ташлар қичқиратти». [41] У йеқинлишип шәһәрни көргәндә униң үстигә йиғлап ейтти: [42] «Кашки сән һәм шу күнүңдә аманлиқиң үчүн немә керәк болғинини билсәң еди. Лекин әмди көзлириңдин пинһан қилинди. [43] Мана дүшмәнлириң чөрәңдә далда қуруп, сени қоршап һәр тәрәптин сени қистайдиған күнлириң келиду. [44] Улар сени вә ичиңдики балилириңни йәр билән йәксән қилип, сәндә ташни таш үстидә қоймайду, чүнки саңа берилгән вақитни билмидиң».

Әйса Мәсиһниң бәйт-муқәддәсни тазилиши

[45] У бәйт-муқәддәскә кирип андаки сатқучиларни чиқарғили башлап, [46] уларға ейтти: «Пүтүлгәнки, мениң өйүм дуа өйидур, лекин силәр уни булаңчиларниң ғери қилдиңлар». [47] У һәр күн бәйт-муқәддәстә тәлим берәтти. Лекин баш каһинлар вә катиплар вә хәлиқниң чоңлири уни йоқатқили издиди. [48] Лекин улар немә қилидиғинини билмәйтти, чүнки хәлиқниң һәммиси униңдин аңлиғили униңға йепишип турди.

Әйса Мәсиһниң һоқуқиниң сүрүштүрүлүши

20 [1] Шу күнләрдә бир күн у өзи бәйт-муқәддәстә хәлиққә тәлим берип Инҗилни йәткүзгинидә, баш каһинлар вә катиплар билән ақсақаллар дәрқәм туруп [2] униңға сөз қилип ейтти: «Бизгә ейтқин: Немә қудрәт билән буни қилисән? Яки саңа шу қудрәтни бәргән кимдур?» [3] У җавап берип уларға ейтти: «Мән һәм силәрдин бир сөз сорай, маңа ейтиңлар: [4] Юһаннаниң чөмүлдүрүши асмандин едиму яки адәмдинму?» [5] Улар өз арилирида мәсләһәт қилишип: «Әгәр асмандин десәк: ‹ Немә үчүн униңға ишәнмидиңлар?› дәйду. [6] Лекин адәмләрдин десәк, һәммә хәлиқ бизни чалма-кесәк қилиду, чүнки улар Юһаннани пәйғәмбәр дәп билиду» дәп ейтишти. [7] Улар: «Униң қәйәрдин болғинини билмәймиз» дәп җавап бәрди. [8] Әйса уларға ейтти: «Ундақта мән һәм немә қудрәт билән буни қилғинимни силәргә ейтмаймән».

Үзүмзарлиқ вә яман бағвәнләр тоғрисидики тәмсил

[9] У хәлиққә бу тәмсилни кәлтүрүп ейтти: «Бир адәм бир үзүмзарлиқ қилип, уни бағвәнләргә тапшуруп, узун вақит сәпәр қилди. [10] Мевә вақти болғанда: ‹ Үзүмзарлиқниң мевисидин униңға бәрсун› дәп бир қулни бағвәнләргә әвәтти, лекин бағвәнләр уни уруп, қуруқ яндурди. [11] У йәнә башқа бир қулни әвәтти. Улар уни һәм уруп һақарәт қилип, қуруқ яндурди. [12] У йәнә үчинчисини әвәтти вә улар уни һәм яриландуруп, ташқири чиқарди.
[13] Андин үзүмзарлиқниң егиси ейтти: ‹ Немә қилай? Өз амрақ оғлумни әвәтәй. Әлвәттә улар униңға йүз-хатирә қилиду›. [14] Лекин бағвәнләр уни көргәндә өз арилирида мәсләһәт қилип: ‹ Бу варистур, келиңлар уни өлтүрәйли. Андин мирас бизниңки болиду› дәп ейтишти. [15] Улар уни үзүмзарлиқтин ташқири чиқирип өлтүрди. Әмди үзүмзарлиқниң егиси уларға немә қилиду? [16] У келип у бағвәнләрни һалак қилип, үзүмзарлиқни башқиларға тапшуриду». Лекин улар буни аңлиғанда: «Һәргиз ундақ болмисун» дәп ейтти.
[17] У уларға қарап ейтти: «Ундақ болса, ‹ Тамчилар рәт қилған таш өзи бурҗәк теши болди› дәп пүтүлгән сөз немидур?
[18] Һәр ким бу ташниң үстигә чүшсә, парчилиниду вә у таш кимниң үстигә чүшсә, уни езиду.
[19] Катиплар билән баш каһинлар шу сааттә униң үстигә қол салғили халиди, лекин хәлиқтин қорқти. Чүнки улар униң бу тәмсилни уларниң уларниң өзи тоғрисида ейтқинини уқти.

Қәйсәргә баж бериш тоғрисида бир соал

[20] Улар уни марап, һөкүмәткә вә валийниң һөкүмигә тапшурмақ үчүн уни бир сөз билән тутқили өзини адил көрсәткән жасусларни әвәтти. [21] Улар униңдин сорап ейтти: «Әй устаз, биз сениң растлиқ билән сөз қилип тәлим бәргиниңни вә йүз-хатирә қилмай, Худаниң йолини һәқиқәт билән үгәткиниңни билимиз. [22] Қәйсәргә баж бәрмикимиз жайизму, яки әмәсму?» [23] Амма у уларниң һейлисини билип уларға ейтти: [24] «Маңа бир динар көрситиңлар. Униңдики сүрәт вә хәт кимниңкидур?» Улар: «Қәйсәрниңки» дәп ейтишти. [25] У уларға ейтти: «Ундақ болса, қәйсәрниңкини қәйсәргә вә Худаниңкини Худаға бериңлар». [26] Улар уни хәлиқниң алдида бир сөз билән туталмай, униң жаваплириға һәйран болуп шүк турди.

Өлүмдин тирилиш тоғрисида

[27] Өлүмдин тирилип қопушни инкар қилған садуқийлардин бирнәччиси келип, униңдин сорап [28] ейтти: «Әй устаз, Муса бизгә пүткәнки, бир кишиниң бурадири өлсә вә униң хотуни болса, лекин балиси болмиса, у хотунни униң бурадири елип өз бурадиригә уруқ-әвлат қопурсун. [29] Мана йәттә бурадәр бар еди вә авалқиси хотун елип балисизлиқта өлди. [30] Иккинчиси [31] вә үчинчиси вә шундақ һәммә йәттилиси уни елип бала йүзи көрмәй өлди. [32] Һәммисидин кейин хотун һәм өлди. [33] Қиямәттә у хотун уларниң қайсисиниңки болиду? Чүнки йәттилиси уни хотунлуққа алған еди».

[34] Әйса уларға ейтти: «Бу аләмниң балилири хотун алиду вә әргә тегиду. [35] Лекин у аләмгә йәтмәккә вә өлүкләр арисидин қопмиқиға лайиқ саналғанлар хотун алмайду яки әргә тәгмәйду. [36] Улар йәнә өлмәйду, чүнки улар пәриштиләрдәктур вә тирилишниң оғуллири болғач Худаниң оғуллири болиду. [37] Амма өлгәнләрниң тирилип қопурулмиқини Муса һәм тикән тоғрисидики бөлүмидә Худавәндини Ибраһимниң Тәңриси вә Исһақниң Тәңриси вә Яқубниң Тәңриси дәп баян қилғандур. [38] У өлүкләрниң Тәңриси әмәс, бәлки тирикләрниңкидур, чүнки һәммиси униңға тириктур». [39] Катиплардин бәзилири жавап берип: «Әй устаз, яхши ейттиң» деди. [40] Улар йәнә униңдин бир немә тоғрисида сориғили жүрәт қилмиди.

Мәсиһ кимниң оғлидур?

41 У уларға ейтти: «Улар Мәсиһни Давутниң оғли дәп қандақ дейәләйду?
42 Давут өзи Зәбур китапида ейтидуки: ‹ Рәб мениң Худавәндәмгә ейтти:
43 Мән дүшмәнлириңни қәдәмгаһиң қилғичә мениң оң йенимда олтарғин›.
44 Әмди Давут уни Худавәндә десә, у қандақ униң оғли болиду?»

Әйса Мәсиһ рия қилғучи катипларни әйипләйду

45 һәммә хәлиқ аңлап турғанда, у шагиртлириға ейтти: 46 «Узун тонлар кийип йүрүп, базарларда салам елип, синагогларда авалқи орунларни вә зияпәтләрдә төрдә олтиришни яхши көргән катиплардин еһтият қилиңлар.
47 Улар тул хотунларниң өйлирини йәп, ниқаблинип узун дуалар оқуйду. Булар қаттиқрақ һөкүм тапиду».

Тул хотунниң иануси

21 1 У көзлирини көтирип, байлар өз һәдийәлирини хәзинигә салғинини көрди. 2 Бир пеқир тул хотунниң униңға икки мис тийин салғинини көрүп, 3 ейтти: «Бәрһақ, силәргә ейтимән: Шу пеқир тул хотун һәммисидин ошуқрақ салди. 4 Чүнки уларниң һәммиси өз зиядиликидин бир немә һәдийәләрниң арисиға салди, лекин бу өз йоқлуқидин, униңда бар тирикчиликиниң һәммисини салди».

Ахирқи заманлардики аламәтләр

5 Бәзиләр: «Бәйт-муқәддәс чирайлиқ ташлар вә төһпә һәдийәләр билән ясалғандур» дегәндә у ейтти: 6 «Силәр көрүватқан нәрсиләрниң ташниң үстидә таш йиқитилмай қалмайдиған күнлири келиду». 7 Улар униңдин сорап ейтти: «Әй устаз, бу қачан болиду вә буниң вәқә болушиниң аламити немидур?» 8 У ейтти: «Агаһ болуңларки, езип кәтмигәйсиләр. Тола киши мениң исмим билән келип: ‹ Мән удурмән› вә ‹ Вақит йеқинлишти› дәп ейтиду. Уларниң кәйнидин бармаңлар. 9 Һәмдә җаң шавқунлири билән инқилаб шавқунлирини аңлиғиниңларда қорқмаңлар. Буларниң авал вәқә болуши керәктур, лекин ахири техи пат болмайду».
10 Андин у уларға ейтти: «Таипә таипиға вә мәмликәт мәмликәткә карши қопиду. 11 Йәрдин йәргә чоң зил-зилиләр вә ачарчилиқлар вә вабалар болиду вә асманда һәйвәтлик көрүнүшләр вә чоң аламәтләр болиду. 12 Амма буниң һәммисиниң илгири, улар силәрниң үстүңларға қол селип, силәрни қоғлап, синагогларға вә зинданларға тутуп бериду вә мениң исмим үчүн падишаһлар

вә валийларниң алдиға чиқирилисиләр. 13 Буниң билән гувалиқ бәргили
силәргә пурсәт болиду. 14 Униң үчүн көңүллириңларға сақлаңларки, немә
җавап берәйли дәп, илгиридин әндишә қилмиғайсиләр. 15 Чүнки һәммә
дүшмәнлириңлар қарши туруп, хилапида сөз қилалмиғидәк еғиз вә һекмәт
мән силәргә беримән. 16 Һәм ата-ана вә бурадәрләр вә уруқ-туққанлар вә
достлар силәрни тутуп бериду вә бәзилириңларни өлтүриду. 17 Мениң
исмим үчүн һәммиси силәрни яман көриду. 18 Лекин башлириңлардин бир
тал чач йитмәйду. 19 Сәвириңлар билән җанлириңларни қутқузуңлар.

Йерусалимниң хараб болуши

20 Әмди Йерусалимни қошунлар қоршиғинини көргиниңларда, униң
хараб болушиниң йеқинлашқинини билиңлар. 21 У вақит Йәһудийәдикиләр
тағларға қачсун вә Йерусалимниң ичидикиләр ташқири чиқсун вә
сәһрадикиләр униң ичигә кирмисун. 22 Чүнки булар пүтүлгәнниң һәммиси
бежа кәлтүрүлидиған интиқам күнлиридур. 23 Амма вай у күнләрдә һамилдар
болғанларға вә емитидиғанларға! Чүнки жутта чоң тәңлик вә бу хәлиққә
ғәзәп һөкүми болиду. 24 Улар қилич бисиға чүшүп, һәммә таипиләргә әсир
болуп елип берилиду вә таипиләрниң заманлири тамам болғичә Йерусалим
таипиләрдин дәпсәндә қилиниду.

Мәсиһниң келиши тоғрисида

25 Аптапта вә айда вә юлтузларда аламәтләр болиду вә йәр йүзидә таипиләр
деңизниң вә долқунларниң гүлдүрлишидин дәһшәткә чүшүп ганғирап
қалиду. 26 Адәмләр қорқунучтин вә йәр йүзигә келидиғанни күтүп турғинида
һодуқланғинидин әс-һошини йоқитиду. Чүнки асманларниң қувәтлири
қозғилиду. 27 У вақит улар Ибн ал-Инсанниң тола қудрәт вә шан-шәрәп билән
бир булутта келидиғинини көриду. 28 Бу вәқәләр болидиған вақитта өрә туруп,
башлириңларни көтириңлар, чүнки бу нижатиңлар йеқинлашти демәктур».

Әйса Мәсиһниң сөзлири һәргиз йоқалмайду

29 У уларға бир тәмсил ейттики: «Әнҗир дәриғигә вә һәммә дәрәқләргә
қараңлар. 30 Уларниң бихланғинини көргәндә язниң йеқин екәнликини
өзәңлардин билисиләр. 31 Шундақ һәм силәр бу вәқә болғинини көргәндә
Худаниң падишаһлиқиниң йеқин болғинини билиңлар. 32 Бәрһәқ, силәргә
ейтимәнки, һәммиси вәқә болмиғичә бу нәсил өтмәйду. 33 Асман вә йәр
йоқилиду, лекин мениң сөзлирим һәргиз йоқалмайду.

34 Өзәңлар агаһ болуңларки, көңүллириңлар мәстликтә вә шараб ичиштә
вә тирикчилик әндишисидә еғирлашмиғай вә у күн силәрниң үстүңларға
туюқсиз кәлмигәй. 35 Чүнки барчә йәр йүзидә олтарғанларниң һәммисигә
бир тузақтәк келиду. 36 Униң үчүн ойғақ туруп, бу вақә болидиғанниң
һәммисидин қечип қутулуп, Ибн ал-Инсанниң алдида турғили лайиқ
һесабланмиқиңлар үчүн һемишә дуа қилиңлар».
37 У күндүзи бәйт-муқәддәстә тәлим берип, кечиси Зәйтун Теғи дегән тағда
қонатти. 38 Һәммә хәлиқ сәһәрдә бәйт-муқәддәскә чиқип, униң сөзини
аңлиғили алдиға келәтти.

Йәһуданиң Әйса Мәсиһкә сатқунлуқ қилиши

22 1 Өтүп кетиш дегән Петир нан һейти йеқинлашқан еди. 2 Баш каһинлар
вә катиплар уни өлтүргили пурсәт издәйтти, амма хәлиқтин қорқти.
3 Лекин шәйтан он иккиләрниң бири болған Ишқарийот дегән Йәһудаға
кирди. 4 У берип, уни қандақ тәриқә билән уларға тутуп беридиғинини баш
каһинлар вә сәрдарлар билән мәслиһәт қилди. 5 Улар хуш болуп униңға
күмүч бәргили иттипақлашти. 6 У рази болуп, уни хәлиқтин пинһан уларға
тутуп бәргили мунасип пурсәт издәтти.

Өтүп кетиш таамиға тәйярлиқ көрүш

7 Өтүп кетиш қозисини қурбанлиқ қилидиған петир күни кәлгәндә, 8 у
Петрусни вә Юһаннани әвәтип ейтти: «Берип, биз үчүн Өтүп кетиш қозисини
йегили тәйяр қилиңлар». 9 Улар униңға ейтти: «Қәйәрдә тәйяр қилишимизни
халайсән?» 10 У уларға ейтти: «Мана шәһәргә киргиниңларда бир су козисини
көтәргән бир адәм силәргә учрайду. У киридиған өйгә униңға әгишип, 11 өй
ғоҗайиниға: ‹ Устаз саңа ейтиду: Мән шагиртлирим билән Өтүп кетиш
қозисини йәйдиған меһманхана нә йәрдидур?› дәңлар. 12 У силәргә бисат
селиқлиқ бир чоң балихана көрситиду. Анда тәйярлиқ қилиңлар». 13 Улар
берип уларға ейтилғинидәк тепип, Өтүп кетиш қозисини тәйяр қилди.

Әйса Мәсиһниң он иккиләр билән Өтүп кетиш таамини йейиши

14 Саат кәлгәндә у расуллар билән дәстиханда олтарди. 15 вә уларға ейтти:
«Мән зәхмәт тартмастин илгири силәр билән бу Өтүп кетиш қозисини
йегили арзумәнлик билән арзу қилдим. 16 Силәргә ейтимән: Худаниң
падишаһлиқида камил болмиғичә йәнә униңдин әсла йемәймән». 17 Андин у

бир жамни қолиға елип, шүкүр қилип ейтти: «Буни елип, араңларда тәқсим қилиңлар. [18] Чүнки силәргә ейтимән: Мундин кейин Худаниң падишаһлиқи кәлмигичә үзүм телиниң мевисидин йәнә ичмәймән». [19] Андин у бир нанни елип, шүкүр ейтип уштуп, уларға берип ейтти: «Бу мениң силәр үчүн берилидиған бәдинимдур. Мени яд қилмақ үчүн буни қилиңлар». [20] Шундақ һәм таам йегәндин кейин, у жамни елип ейтти: «Бу жам мениң силәр үчүн төкүлидиған қеним билән болидиған йеңи әһдидур.

[21] Лекин мана мени тутуп бәргүчиниң қоли мән билән биллә дәстихандидур. [22] Дәрвәқә Ибн ал-Инсан тәғдир қилинғандәк кетиду, лекин вай униң тутуп берилишигә васитә болған адәмгә!» [23] Улар: «Буни қилғучи қайсимиздур?» дәп өз арилирида сорашқили турди.

[24] Уларниң арисида: «Қайсимиз чоңрақ санилиду» дәп бир талаш-тартиш һәм болди. [25] Амма у уларға ейтти: «Таипиләрниң падишаһлири уларниң үстигә чоңлуқ қилиду вә улуқлири һәзрәт дәп атилиду. [26] Лекин силәр ундақ болмаңлар, бәлки араңлардики чоңи кичикидәк вә араңлардики башлиғучи хизмәткардәк болсун. [27] Чүнки чоңрақи қайсидур? Дәстиханда олтарғучиму яки хизмәт қилғучиму? Дәстиханда олтарғучи әмәсму? Лекин мән силәрниң араңларда хизмәткардәктурмән.

[28] Силәр мениң синақлиримда мән билән турғанлардурсиләр. [29] Атам маңа бир падишаһлиқ тайин қилғандәк, мән һәм силәргә шундақ тайин қилимәнки, [30] мениң падишаһлиқимда дастихинимда йәп-ичип, тәхтләрдә олтирип, Исраилниң он икки қәбилисигә һөкүм қилғайсиләр.

Әйса Мәсиһниң Петрус уни инкар қилиши алдин ейтиши

[31] Әй Симон, әй Симон, мана шәйтан силәрни буғдайдәк тасқиғили халиди. [32] Лекин мән сән үчүн етиқатиң йоқалмисун дәп, дуа қилдим. Сән товва қилғанда бурадәрлириңни қувәтләндүргин». [33] Амма у униңға ейтти: «Әй Худавәндә, сән билән һәм зинданға, һәм өлүмгә барғили тәйярдурмән». [34] У ейтти: «Әй Петрус, саңа ейтимәнки, бу күн ғораз техи чиллимаста сән мени: ‹ Уни тонумаймән› дәп үч мәртивә инкар қилисән».

[35] У уларға ейтти: Силәрни һәмянсиз вә хурҗунсиз вә аяқсиз әвәткинимдә силәргә бир нәрсә кам болдиму?» Улар: «Яқ» дейишти. [36] У уларға ейтти: «Лекин әмди һәр кимниң һәмяни болса уни алсун. Шундақ һәм хурҗуни болса уни алсун вә биркимниң қиличи болмиса, либасини сетип бир қилич алсун.

[37] Чүнки силәргә ейтимән: ‹ Асийлар билән саналди› дәп мән тоғрилиқ пүтүлгән сөзниң бежа кәлтүрүлмики керәктур, дәрвәқә мән тоғрилиқ пүтүлгини әмди бежа кәлтүрүлиду». [38] Улар ейтти: «Әй Худавәндә, мана мунда икки қилич бар». Амма у уларға: «Купайидур» дәп ейтти.

Әйса Мәсиһниң Зәйтун Теғида дуа қилиши

[39] Андин у чиқип адитидәк Зәйтун Теғиға барди вә шагиртлири униңға әгәшти. [40] Амма у йәргә барғанда у уларға ейтти: «Дуа қилиңларки, синаққа чүшмигәйсиләр». [41] У улардин бир таш етимичә илгири берип тиз пүкүп дуа қилип: [42] «Әй Ата, халисаң, бу пиялини мәндин алғин, амма мениң хаһишимдәк әмәс, бәлки сениңкидәк болсун» дәп ейтти. [43] Асмандин бир пәриштә униңға көрүнүп, уни қувәтләндүрди. [44] У изтирапта болуп техиму чоң ғәйрәт билән дуа қилғинида униң тәри қан тамчилиридәк болуп йәргә чүшти. [45] У дуадин қопуп шагиртларға келип, уларни ғәмдин ухлағлиқ тепип, [46] уларға ейтти: «Немә үчүн ухлайсиләр? Қопуп дуа қилиңларки, синаққа чүшмигәйсиләр».

Әйса Мәсиһниң тутқун қилиниши

[47] У техи сөз қилип турғинида, мана бир топ хәлиқ кәлди вә уларниң алдида он иккиләрдин бири болған Йәһуда дегән киши келип, Әйсани сөйгили қешиға барди. [48] Лекин Әйса униңға ейтти: «Әй Йәһуда, бир сөйүш билән Ибн ал-Инсанни тутуп берисәнму?» [49] Әйса билән болғанлар вәқә болидиғанни көргәндә: «Әй Худавәндә, қилич билән урайлиму?» дәп ейтишти. [50] Улардин бири улуқ каһинниң қулини уруп, оң қулиқини кәсти. [51] Әйса җавап берип: «Шунчиликтә қоюңлар» дәп униң қулиқини тутуп сақайтти.
[52] Андин кейин Әйса өзиниң үстигә кәлгән баш каһинларға вә бәйт-муқәддәсниң пасибан сәрдарлириға вә ақсақалларға ейтти: «Бир булаңчиниң үстигә чиққандәк қилич вә һасилар билән чиқтиңлар. [53] Бәйт-муқәддәстә һәр күн силәр билән болғинимда үстүмгә қол узатмидиңлар. Лекин бу силәрниң саитиңлар вә қараңғулуқ һөкүмитидур».

Петрус Әйса Мәсиһни инкар қилиду

[54] Улар уни тутуп елип берип, улуқ каһинниң өйигә кәлтүрди, лекин Петрус йирақтин униңға әгәшти. [55] Һойлиниң оттурисида от йеқип чөрисидә олтиришқанда Петрус уларниң арисида олтарди. [56] Бир дедәк униң отниң қешида олтарғинини көрүп, униңға көз тикип ейтти: «У һәм униң билән еди». [57] Амма у тенип ейтти: «Әй хотун, уни тонумаймән». [58] Аз муддәттин кейин башқа бир киши уни көрүп ейтти: «Сән һәм улардин екәнсән». Лекин Петрус ейтти: «Әй адәм, ундақ әмәсмән». [59] Бир саатчә өткәндә башқиси чиң туруп ейтти: «һәқиқәтән у һәм униң билән биллә еди, чүнки у галилийәликтур». [60] Амма Петрус: «Әй адәм, немә ейтқиниңни билмәймән» дәп ейтти. У сөз қилип турғинида дәрһал ғораз чиллиди. [61] Худавәндә өрүлүп Петрусқа

қариди. Шу чағда Петрус Худавәндиниң униңға: ‹ Ғораз чиллимастин илгири мени үч мәртивә инкар қилисән› дегән сөзини ядиға кәлтүрди. [62] У ташқири чиқип, аччиқ йиға билән йиғлиди.

Әйса Мәсиһниң мәсқирә қилиниши

[63] Әйсани тутқан кишиләр униңға қамчилап уни мәсқирә қилип, [64] бешини йепип йүзигә уруп: «Сени урған кимдур? Пәйғәмбәрлик қилғин» дәп униңдин сориди. [65] Улар униңға дәшнәм қилип тола башқа сөз ейтатти.

Әйса Мәсиһ йәһудийларниң алий кеңишидә

[66] Күндүз болғанда хәлиқниң ақсақаллири вә баш каһинлар вә катиплар йиғилип, уни өз кеңишигә елип берип униңға ейтишти: [67] «Әгәр сән Мәсиһ болсаң, бизгә ейтқин». У уларға ейтти: «Силәргә ейтсам, ишәнмәйсиләр, [68] вә сорисам, җавап бәрмәйсиләр. [69] Мундин кейин Ибн ал-Инсан Худаниң қудритиниң оң тәрипидә олтариду». [70] Һәммиси ейтти: «Сән Худаниң Оғлисәнму?» У уларға ейтти: «Ейтқиниңлардәк мән удурмән». [71] Шуниң билән улар ейтишти: «Техи бизниң гувалиққа немә һаҗитимиз бар? Мана өзимиз униң өз ағзидин аңлидуқ».

Валий Пилатус Әйса Мәсиһни сорақ қилиду

23 [1] Уларниң пүтүн җамаити қопуп, уни Пилатусниң алдиға елип берип, [2] униң үстидин әрз қилғили башлап ейтти: «Өзини Мәсиһ падишаһ дәп миллитимизни аздуруп, қәйсәргә баж бәргили қоймайдиған бу кишини туттуқ». [3] Пилатус униңдин сорап ейтти: «Сән йәһудийларниң падишаһисәнму?» У униңға җавап берип ейтти: «Сән өзәң ейттиң».
[4] Лекин Пилатус баш каһинларға вә хәлиққә ейтти: «Бу адәмдә бир әйип тапмидим». [5] Лекин улар ошуқрақ чиң туруп ейтишти: «Галилийәдин тартип бу йәргичә пүтүн Йәһудийәдә тәлим берип, хәлиқни бузиду». [6] Пилатус буни аңлап: «Бу киши галилийәликму?» дәп сориди. [7] У униң Һиродәсниң һөкүмитидин болғинини билгәндә, Һиродәс өзи шу күнләрдә Йерусалимда болғач Әйсани униң алдиға әвәтти.

Әйса Мәсиһ Һиродәс падишаһниң алдида

[8] Һиродәс Әйсани көргәндә тола хуш болди, чүнки узун вақиттин бери униң хәвирини тола аңлиғини үчүн уни көргили халап, униңдин бир мөҗизә көргили үмүт қилатти. [9] У униңдин тола сөз сориди. Лекин у униңға һеч бир җавап бәрмиди. [10] Баш каһинлар вә катиплар анда туруп, униң үстидин иҗтиһат билән әрз қиливататти. [11] Һиродәс өз сипаһлири билән уни тәһқир көрүп мәсқирә қилип, униңға бир пақирайдиған либас кийдүрүп, уни Пилатусниң алдиға яндуруп әвәтти. [12] Шу күндә Һиродәс билән Пилатус дост болди, чүнки илгиридин уларниң арисида адавәт болған еди.

Әйса Мәсиһ өлүмгә һөкүм қилиниду

[13] Пилатус баш каһинларни вә рәһбәрләрни вә җамаәтни қичқирип йиғип, [14] уларға ейтти: «Силәр бу адәмни милләт аздурғучи дәп мениң алдимға кәлтүрдүңлар вә мана силәрниң алдиңларда мән уни сорақ қилип, униң үстидин әрз қилғиниңлардин һеч бир гуна бу адәмдә тапмидим. [15] Һиродәс һәм тапмиди, чүнки у уни бизгә яндуруп әвәтти. Мана у өлүмгә лайиқ һечнемә қилмиған. [16] Униң үчүн мән уни қамчилитип қоюп берәй».
[17] Чүнки у һейтта уларға бир кишини азат қилғили мәҗбур еди. [18] Амма уларниң һәммиси бир еғиздин қичқирип ейтти: «Уни йоқитиң! Бизгә Бараббасни азат қилғин!» [19] Бараббас шәһәрдә вәқә болған бир топилаң вә қатиллиқ үчүн зинданға селинған еди. [20] Амма Пилатус Әйсани азат қилғили халап, йәнә уларға сөз қилди. [21] Лекин улар қичқиришип ейтишти: «Чапрас яғачқа тартқин, уни чапрас яғачқа тартқин!» [22] У үчинчи мәртивә уларға ейтти: «Бу өзи немә яманлиқ қилған? Униңда өлүмгә лайиқ һечнемә тапмидим, униң үчүн уни қамчилитип азат қилай». [23] Лекин улар үнлүк аваз билән қичқирип униң чапрас яғачқа тартилмиқини тәләп қилишти. Уларниң қичқириши күчлүк кәлгәндә, [24] Пилатус уларниң хаһишидәк қилишқа һөкүм бәрди. [25] Уларниң тилигинидәк уларға топилаң вә қатиллиқ үчүн зинданға ташланған кишини азат қилип, Әйсани уларниң хаһишиға тапшурди.

Әйса Мәсиһниң чапрас яғачқа михлиниши

[26] Улар уни елип кетип барғинида сәһрадин кәлгән киренәлик Симон дегән бир кишини тутуп, чапрас яғачни Әйсаниң кәйнидин көтәргили униң үстигә қойди. [27] Хәлиқтин чоң бир топ вә мәйдилиригә уруп униң үстигә йиғлиған тола хотунлар униңға әгәшти. [28] Лекин Әйса уларға өрүлүп ейтти: «Әй Йерусалимниң қизлири, мениң үстүмгә йиғлимаңлар, лекин өзәңлар билән балилириңларниң үстигә йиғлаңлар. [29] Мана улар: ‹ Туғмас болғанлар

вә туғмиған қосақлар вә емитмигән әмчәкләр мубарәктур› дәйдиған күнләр келиду. 30 У вақит улар тағларға: ‹ Үстимизгә чүшүңлар› вә дөңлүкләргә: ‹ Бизни йепиңлар› дегили башлайду. 31 Чүнки көк дәрәққә шуни қилса, қуруқ шахларға немә болиду?» 32 Улар җинайәтчи болған башқа икки кишини өлтүргили һәм униң билән елип барди.

33 Улар «Баш сөңики» дегән йәргә кәлгәндә анда улар уни вә у җинайәтчиларни бирини униң оң йенида вә йәнә бирини сол йенида чапрас яғачқа тартти. 34 Әйса ейтти: «Әй Ата, уларни кәчүргин, чүнки улар немә қилғинини билмәйду». Улар униң либасини тәқсим қилип үстигә чәк ташлиди. 35 Хәлиқ туруп қарап туратти вә рәһбәрләр уни мәсқирә қилип: «Башқиларни қутқузди, әгәр Худаниң Мәсиһи вә илғанғини болса өзини қутқузсун» дәп ейтти. 36 Сипаһлар һәм келип уни мәсқирә қилип, униңға сиркә тәңләп: 37 «Әгәр сән йәһудийларниң падишаһи болсаң, өзәңни қутқузғин» дәп ейтишти. 38 Униң үстидә: «Бу йәһудийларниң падишаһидур» дәп бир хәт пүтүлгән еди.

39 Чапрас яғачқа тартилған җинайәтчиләрниң бири униңға дәшнәм қилип ейтти: «Сән Мәсиһ болсаң, өзәңни вә бизни қутқузғин». 40 Лекин йәнә бири җавап берип, уни әйипләп ейтти: «Сән өзәң бу һөкүмниң тегидә болуп туруп, Худадин қорқмайсәнму? 41 Бизгә һәқ болди, чүнки қилғинимизниң җазасини таптуқ, лекин бу киши һеч бир натоғра иш қилған әмәс». 42 Андин у ейтти: «Әй Әйса, падишаһлиқиңға кәлгәндә мени яд қилғин». 43 У униңға ейтти: «Бәрһәқ, саңа ейтимән: Бу күн мән билән җәннәттә болисән».

Әйса Мәсиһниң өлүми

44 Тәхминән алтиничи сааттә еди вә тоққузинчи сааткичә һәммә жутта қараңғулуқ болди. 45 Аптап өз йоруқини жүтүрди вә бәйтниң пәрдиси оттурисидин житилди. 46 Әйса үнлүк аваз билән қичқирип ейтти: «Әй Ата, роһумни сениң қолуңға тапшурдум». У буни ейтип, роһни тәслим қилди. 47 Әмди әскәр йүзбеши вәқә болғинини көргәндә Худаға шан-шәрәп берип: «Һәқиқәтән бу адәм адил еди» дәп ейтти.

48 вә буниңға қариғили йиғилған хәлиқниң һәммиси вәқә болғанни көргәндә өз мәйдилиригә уруп йенип кәтти. 49 Униң тонушлириниң һәммиси вә Галилийәдин униңға әгәшкән хотунлар йирақтин туруп, муниңға қарап турди.

Әйса Мәсиһ қәбиргә қоюлиду

50 Вә мана Йүсүп дәп аталған алий кеңәшниң бир әзаси бар еди. У өзи ақ көңүл вә адил киши болуп, 51 уларниң мәслиһәтигә вә қилғиниға унимиған еди. Өзи йәһудийларниң Араматия дегән шәһиридин болуп, Худаниң

падишаһлиқиға мунтәзир еди. 52 У өзи Пилатусниң қешиға берип, Әйсаниң
бәдинини тилиди. 53 У уни чүшүрүп, канап рәхт билән кепәнләп, қорам
таштин оюлуп әсла һеч ким қоюлмиған бир қәбиргә қойди. 54 Тәйярлиқ күни
болуп, шабат күни йеқинлашқан еди.
55 Галилийәдин униң билән кәлгән хотунлар әгишип, қәбирни вә униң бәдини
анда қандақ қоюлғинини көрди. 56 Улар йенип берип, әтирләр вә хушбуй
яғлар тәйяр қилип, әмиргә мувапиқ шабат күнидә раһәт қилди.

Әйса Мәсиһниң тирилиши

24 1 Һәптиниң авалқи күни таң атқанда улар тәйяр қилған әтирләрни
көтирип қәбиргә кәлди. 2 Лекин улар ташни қәбирниң ағзидин
жуймиланған көрди. 3 Улар қәбиргә киргәндә Худавәндә Әйсаниң бәдинини
тапмиди.
4 Улар буниң үчүн һәйран турғанда, мана пақирайдиған либаслиқ икки киши
уларниң йенида туриду. 5 Улар қорқуп йүзлирини йәргә өрүгәндә, у кишиләр
уларға ейтти: «Немә үчүн тирикни өлүкләрниң арисида издәйсиләр? 6 У
мунда әмәс, бәлки тирилип қопурулди. Ядиңларға кәлтүрүңларки, у өзи
техи Галилийәдә болғанда силәргә сөз қилип, 7 ейттики: ‹ Ибн ал-Инсанниң
гунакар адәмләрниң қолиға тапшурулуп, чапрас яғачқа тартилип үчинчи
күндә тирилип қопмиқи керәктур›».
8 Улар униң сөзини ядлириға кәлтүрүп, 9 қәбирдин йенип, буниң һәммисини
он бирләргә вә қалғанларниң һәммисигә хәвәр бәрди. 10 Бу хотунлар
магдалалиқ Мәрйәм вә Йоанна вә Яқубниң аниси Мәрйәм еди. Башқа
хотунлар һәм улар билән расулларға буни хәвәр бәрди. 11 Лекин бу сөзләр
уларға бекар гәптәк көрүнди вә улар ишәнмиди.
12 Амма Петрус қопуп, қәбиргә жүгүрди вә қәбиргә еңишип ялғуз кепәнни
көрүп, болған вәқәләргә һәйран болуп өйгә янди.

Емаус кәнткә баридиған йолда

13 Вә мана уларниң иккиси шу күндә Йерусалимдин атмиш оқя етимичә
йирақ болған Емаус атлиқ бир кәнткә кетип беривататти. 14 Вәқә болғанниң
һәммиси тоғрисида өз арисида сөзлишивататти.
15 Улар сөзлишип музакирә қилип йүргәндә, мана Әйса өзи уларға
йеқинлишип улар билән маңди. 16 Лекин уларниң көзлири уни тонумақтин
тутулған еди. 17 У уларға ейтти: «Мунда йүрүп сөзләшкиниңлар немидур?»
Улар тохтап туруп, ғәмкин көрүнди. 18 Уларниң Клийопас дегән бири җавап

берип униңға ейтти: «Йерусалимда шу күнләрдә болған вақәни билмигән мусапир ялғуз сәнму?» [19] У уларға ейтти: «Немә вақә?» Улар униңға ейтти: «Назарәтлик Әйсаға болған вақә! У өзи Худаниң вә һәммә хәлиқниң алдида әмәлдә вә сөздә қудрәтлик бир пәйғәмбәр еди. [20] Бизниң баш каһинлар вә рәһбәрлиримиз уни өлүм һөкүмигә тапшуруп чапрас яғачқа тартти. [21] Биз Исраилни қутқузидиған киши у өзи екән дәп үмүт қилған едуқ, лекин һәр қандақ болса, бу иш вақә болғиниға бүгүн үч күн болди. [22] Лекин бизниңкидин бир нәччә хотунлар һәм бизни һәйран қилди. Улар сәһәрдә қәбиргә берип, [23] униң бәдинини тапмай йенип келип: «У тириктур» дәп ейтқан пәриштиләрниң уларға көрүнгинини хәвәр бәрди. [24] Биз билән болғанларниң бирнәччиси қәбиргә берип, хотунлар ейтқандәк тапти. Лекин униң өзини көрмиди».

[25] У уларға ейтти: «Әй әқилсиз вә пәйғәмбәрләрниң ейтқинининиң һәммисигә ишәнгили көңли қелин болғанлар! [26] Мәсиһниң мундақ зәхмәт тартип өз шан-шәрипигә кириши лазим әмәсмиди?» дәп, [27] андин Муса вә һәммә пәйғәмбәр билән башлап, барчә муқәддәс язмиларда Мәсиһ тоғрисида ейтилғанни уларға рошән қилди.

[28] Улар баридиған кәнткә йеқинлашқанда у өзини йирақрақ бир йәргә баридиғандәк көрсәтти. [29] Амма улар уни зорлап ейтти: «Биз билән қалғин, чүнки ахшам йеқин вә күндүз өтти». У улар билән қалғили ичкири кирди. [30] Вақә болдики, улар билән дәстиханда олтарғинида, у бир нанни елип дуа оқуп, уни уштуп уларға бәрди. [31] Шу чағда уларниң көзлири уни тонуғидәк ечилди, лекин у өзи улардин ғайип болуп кәтти.

[32] Улар бир-биригә ейтишти: «У йолда биз билән сөзлишип бизгә муқәддәс язмиларни уқтурғинида, көңлимиз ичимиздә көймидиму?» [33] Улар шу саат қопуп Йерусалимға йенип, он бирләрни вә улар билән биллә болғанларни бир йәрдә йиғиқлиқ тапти. [34] Улар: «Һәқиқәтән Худавәндә тирилип қопурулуп, Симонға көрүнди» дәп ейтишти. [35] Андин улар өзи йолда вақә болғинини вә нанни уштуғинида уни тонуғинини хәвәр бәрди.

Әйса Мәсиһниң шагиртлириға көрүнүши

[36] Улар сөз қилип турғинида Әйса өзи уларниң оттурисида туруп, уларға: «Аманлиқ болсун силәргә» дәп ейтти. [37] Улар титрәп қорқуп «Бир роһ екән» дәп хиял қилди. [38] Амма у уларға ейтти: «Немишкә қорқисиләр вә немишкә көңүллириңларға шәк пәйда болиду? [39] Қоллиримға вә путлиримға қарап, мән өзәм екәнликимни билиңлар. Мени тутуп көрүңлар. Бир роһниң әт билән сөңики йоқ, лекин мениңки бар болғинини көрисиләр. [40] Буни ейтип у уларға өз қоллирини вә путлирини көрсәтти. [41] Улар хушлуқтин техи

ишәнмәй, тәәҗҗүп қилғанда у уларға ейтти: «Мунда йегили бир немәңлар барму?» [42] Улар униңға бир парчә пишқан белиқ бәрди [43] вә у елип уларниң алдида йеди.
[44] У уларға ейтти: «Мән силәр билән болғанда силәргә ейтқан сөзүм шу едики, Мусаниң Тәвратида вә пәйғәмбәрләрниң муқәддәс язмилирида вә Зәбур китапида мән тоғрилиқ пүтүлгәнниң һәммиси бежа кәлтүрүлмики керәктур». [45] Андин муқәддәс язмиларни уққили уларниң зеһинлирини ачти. [46] У уларға ейтти: «Шундақ пүтүлгәнки, Мәсиһ зәхмәт тартип, үчинчи күндә өлүкләр арисидин қопиду. [47] Униң исми билән Йерусалимдин башлап һәммә таипиләргә гуналарниң мәғпирәт қилиниши үчүн товва вәзи ейтилиду. [48] Силәр буниңға гува болисиләр. [49] Вә мана, мән өзәм силәргә Атамниң вәдә қилғинини әвәтимән. Лекин силәр егизликтин қудрәт кийгичә бу шәһәрдә олтириңлар».

Әйса Мәсиһниң асманға көтирилиши

[50] У уларни Бәйтаняға йеқин чиқирип, өз қоллирини көтирип уларни мубарәклиди. [51] Уларни мубарәклигинидә у улардин айрилип, асманға көтирилди. [52] Улар униңға сәждә қилғандин кейин чоң хушлуқ билән Йерусалимға янди. [53] Улар һемишә бәйт-муқәддәстә болуп, Худаға һәмдусана ейтип турди.